

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

41

**DIN PATRU
PUNCTE CARDINALE**

**Centenarul Universității
din București**

TOKIO LA ORA OLIMPIADEI

Anul XIII nr. 41 (489) — 10 octombrie 1964

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara
Hunedoara

VIZITA CONDUCĂTORILOR DE PARTID ȘI DE STAT ÎN REGIUNEA GALAȚI

În zilele de 29 și 30 septembrie, locuitorii importantelor porturi dunărene, Galați și Brăila, au primit în mijlocul lor pe tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica, Alexandru Birlădeanu, Gh. Gaston Marin, Gogu Rădulescu, Gheorghe Rădoi, ministrul industriei construcțiilor de mașini, Janos Fazekas, ministrul industriei alimentare.

Primul obiectiv al vizitei conducătorilor de partid și de stat l-a constituit nava „Galați”, una din cele două nave trauler de pescuit oceanic sosite de curind din prima cursă experimentală. Apoi oaspeții au vizitat câteva din obiectivele șantierului marelui Combinat siderurgic din Galați, precum și faleza și scara monumentală-esplanadă din orașul Galați.

Continuându-și vizita, oaspeții s-au oprit la Complexul chimic de la Brăila unde a fost vizitată fabrica de fibre din celuloză.

În timpul vizitei, oaspeții au fost însoțiți de tov. Constantin Scarlat, membru al C.C. al P.M.R., prim-secretar al Comitetului regional Galați al P.M.R., Constantin Dumitrache, președintele Comitetului executiv al Sfatului popular regional Galați, și de alți reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat.

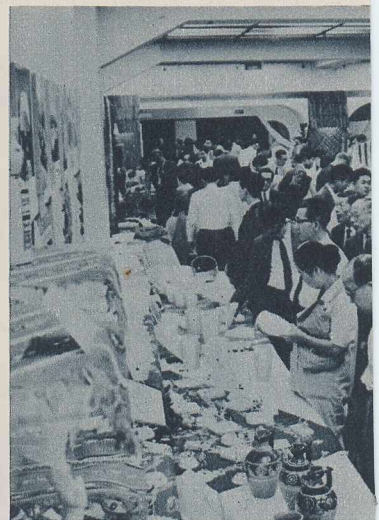
De-a lungul traseului călătoriei, conducătorii de partid și de stat au fost întâmpinați cu multă căldură de oamenii muncii.

(În numărul viitor al revistei noastre vom publica un reportaj de pe bordurile celor două nave moderne de pescuit oceanic, precum și câteva însemnări din timpul călătoriei făcute din Japonia pînă în patrie.)

Fotocronica Flacăării ♦ Fotocronica

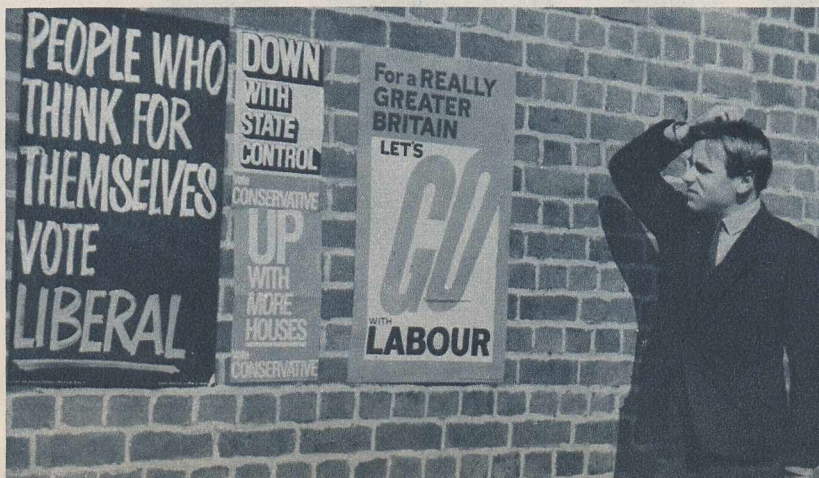
Sub auspiciile Academiei Dei Lincei, Universității din Roma, Ministerului Învățămîntului Public din Italia și Comisiei naționale italiene pentru UNESCO, la Veneția s-a desfășurat un simpozion internațional consacrat lui Mihail Eminescu. Din partea țării noastre a participat o delegație a Universității din București, alcătuită din acad. prof. Al. Rosetti, conf. univ. Zoe Dumitrescu-Bușulenga și conf. univ. Mircea Zăciu.

COPERTA NOASTRĂ

Artista Emerită ILEANA ILIESCU.

Fotografie de Eugen Iarovici

La marele magazin universal Mitsukoshi din Tokio a fost deschisă o expoziție românească de artizanat organizată de Asociația de prietenie Japonia-România și compania comercială Nauka.

Fotografia, transmisă de agenția londoneză „Keystone”, pare să sugereze dilema cetățeanului britanic care, la numai câteva zile înaintea alegerilor din 15 octombrie, nu s-a hotărît cărui partid să-și dea votul, nefiindu-i clară diferența dintre pozițiile acestora în diferitele probleme de politică internă și externă. (În pag. 18: Corespondență din Londra.)

2

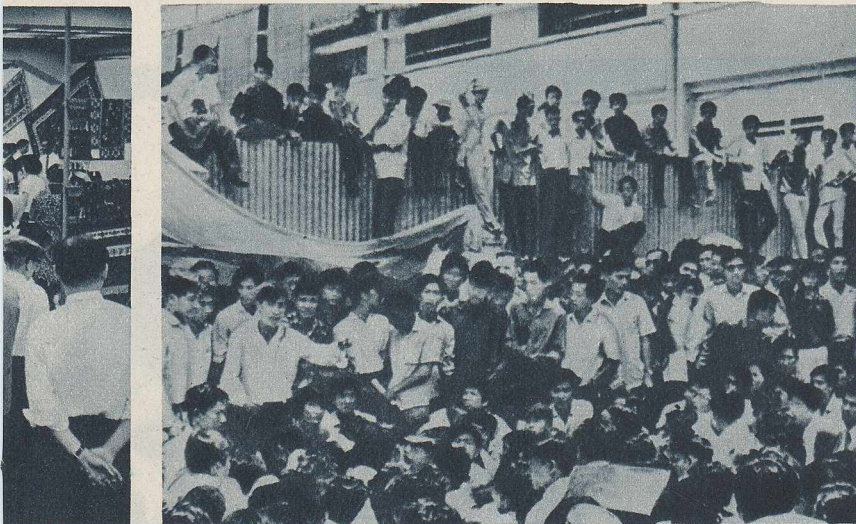
4

3

- 1 Pe șantierul marelui centru siderurgic gălățean, în fața machetei viitorului combinat.
- 2 Printre muncitorii și tehnicienii Combinatului siderurgic din Galați.
- 3 În secția de preparare și filetare a peștelui de pe nava „Galați”.
- 4 La Complexul chimic din Brăila.

ca Flacăării ♦ Fotocronica Fla

↑ Atmosfera continuă să rămână încordată în Saigon unde zilele trecute se vorbește de o iminentă explozie politico-militară. În fotografie: demonstrație antiguvernamentală a studenților din capitala Vietnamului de sud.

← Amatori de autografe își desfășoară din plin „activitatea” în aceste zile la Tokio. Iată-l pe unul dintre aceștia solicitând un autograf atletului român Șerban Ciochină.

↑ Procesul de la München (R.F. Germană), intentat fostului general SS Karl Wolf, vinovat de participarea la asasinarea, în perioada celui de-al doilea război mondial, a 300.000 oameni nevinovați, a prilejuit o serie de demonstrații ale studenților prin care aceștia cereau prelungirea termenului de prescriere a urmăririi criminalilor de război naști.

← Inundațiile pe străzile Calcuttei (India) provocată de suprasolicitația sistemului de canalizare în urma creșterii masive a numărului locuitorilor orașului.

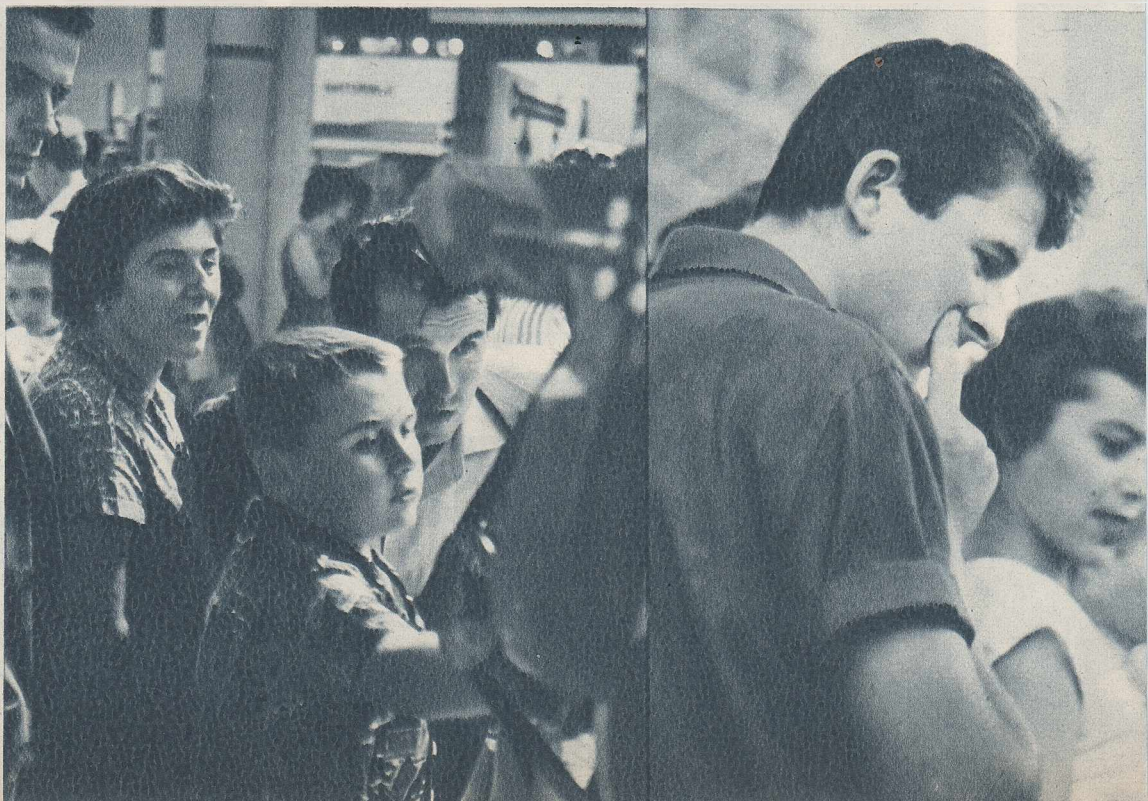

In fiecare zi, mii și mii de vizitatori se îndreaptă spre standurile expoziției.

Fotografie de Traian PROSAN

"TABLOURI DINTR-O EXPO- ZITIE"

de Sandu MENDREA

din patru puncte cardinale...

oglinda marilor înfăptuiri

„din Maramureș și din Iași, din Dobrogea și din Transilvania, din toate cele patru puncte cardinale, vin oameni la București. Vin să vadă, vin să se bucure și să se mândrească cu minunatele realizări ale economiei naționale oglindite în expoziție.

Așadar, un șir de impresii ale vizitatorilor.

CURIOZITATEA UNUI INGINER PROIECTANT

— Deși sint foarte ocupat, curiozitatea și nerăbdarea m-au obligat să iau trenul spre București, ne mărturiște inginerul proiectant Grigore Onofrei de la uzinele „Progresul” din Brăila.

— Ce vă impresionează în mod deosebit ?

— Totul.

— După cum vedem, stăruți îndelung asupra exponatelor industriei constructoare de mașini.

— E firesc, sint doar inginer și lucrez în această ramură. Mașinile-unelte fabricate de F.M.U.A.-București, uzinele „Strungul”-Arad, „U.M. Cugir”, „Infrățirea”-Oradea, ca să dau doar câteva exemple, constituie mândria industriei românești.

— Nu ne-ați răspuns la o întrebare.

— Anume ?

— Ce vă impresionează în mod deosebit din expoziție ?

— Apreciez mașinile care ușurează cel mai mult munca oamenilor, adică mașinile cu comenzi automate.

— Uzinele dv. sint prezente în expoziție ?

— Într-un fel, da. Sint expuse

aici și produse la a căror omologare au participat și delegați ai uzinelor noastre. Așa stau lucrurile, de pildă, cu presa excentric inclinabilă de 63 tone expusă de uzinele „Infrățirea” din Oradea.

CEI CE N-AU PĂRUL ALB

Printre miile de vizitatori ai expoziției, l-am întâlnit și pe tovarășul Vasile Pancu — pensionar, fost maistru la uzinele „Grivița roșie”.

— Sint fericit că am ajuns să trăiesc zilele unor asemenea realizări. Nu mă pricep să fac declarații presei, dar așa zice cam așa : în ziua de azi să tot fii muncitor ; nici patron, nici curbă de sacrificiu, nici mașinabile... Când eram tânăr, dacă vedeam vreo mașină cât de modestă din străinătate mă miram ca o babă. Acum, de mulți ani nu mă mai mir, deși mașinile pe care le fabricăm noi sint incomparabil mai complexe decât cele ce-mi stârneau uimirea pe vremuri. Ce-mi spune mie expoziția ? Că avem muncitori cu mâini de aur, că sintem o țară unde progresul tehnic se ține de mână cu civilizația și bunăstarea.

Cei ce n-au părul alb ca mine sint dator să muncească cu toată puterea lor tinerească pentru ca în viitoarele ediții ale expoziției chipul țării să strălucească și mai frumos.

CÎNTEC OLTENESC LÎNGĂ UN PŪTERNIC ARMĂȘAR

Sint 215, toți salariați ai S.M.T.-ului din Zănoaga-Oltenia. Mulți sint îmbrăcați în costume naționale. Lîngă un tractor universal 651, doi tineri, unul cu vioara, altul cu fluiorul (fac parte din brigada artistică) se pregătesc să cînte una... oltenească.

— Din ce brigadă ?

— Din aia vestită, a zecea, răspunde flăcăul cu fluiorul, (17 ani) Vintilă Tușiș.

— Ce gospodărie deserviți ?

— Una puternică și bogată : cea din Amărăștii de Jos.

Tînărul oltean incepe să se laude. Și pe bună dreptate.

— Am depășit toate producțiile planificate. Avem mașini bune. Dar armășarul ăsta încă nu-l avem.

— Care anume ?

— Universalul 651. Știți ce tractor e ăsta ? Face minuni. L-am văzut eu la un gostat. Am auzit că-n toamna aceasta ni se aduc și la Zănoaga.

Oltenii comentează caracteristicile autocamioanelor „Bucegi”.

G. CIUDAN și N. RĂDULESCU

(Continuare în pag. 6)

din patru puncte cardinale...

ale semănătoarei S.P.C.6, ale tuturor mașinilor moderne cu care se înzestrează agricultura noastră socialistă.

UN INTERESANT SCHIMB DE PĂRERI

În cabina locomotivei diesel-electrice de la standul transporturilor feroviare, un grup de vizitatori stau de vorbă cu prezentatorul, ing. Ion Bălțătescu de la uzinele „Electroputere”-Craiova. Discuția, purtată în termeni de strictă specialitate, ne face să presupunem că interlocutorii cunosc din proprie experiență profesională unele părți componente ale complicatei mașini.

Facem cunoștință și constatăm că nu ne-am înșelat. Vizitatorii lucrează la Uzina de mașini din Reșița.

— Avem specialități înrudite, precizează unul din ei, maistrul Aurel Mureșan. Maistrul Adalbert Arvay e specialist în turnarea metalelor neferoase, maistrul Marcel Hioară lucrează la formarea, iar inginerul Constantin Marița este șeful turnătoriei de precizie.

— Și dumneavoastră?

— Eu sînt maistru la secția fontă-elaborare.

— Prin urmare ați participat nemijlocit la fabricarea unora din piesele locomotivei în a cărei cabină ne aflăm acum.

— Tocmai acesta e unul din motivele pentru care am ținut

să vizităm expoziția, ne răspunde inginerul Marița. Multe din piesele mașinilor pe care le expune aici uzina noastră au fost turnate în secțiile unde lucrăm și noi. Se înțelege deci că sistem direct interesați să le vedem asamblate și să aflăm cum se comportă din punct de vedere funcțional.

— În ce privește locomotiva diesel-electrică, intervine inginerul Bălțătescu, vă pot spune că toate piesele ei, inclusiv cele obținute prin turnare, sînt de o calitate indiscutabilă. E părerea unanimă nu numai a colegilor mei de la „Electroputere”, care assemblează locomotiva, ci și a specialiștilor din depouri și a personalului de exploatare de la calea ferată.

După o detaliată incursiune în domeniul tehnologiei turnării unora din părțile componente ale motorului locomotivei diesel-electrice, din care aflăm că Uzina de mașini din Reșița a adus importante îmbunătățiri constructive proiectului inițial al mașinii, cadrul discuției se lărgeste și, la un moment dat, ajungem să schimbăm păreri despre expoziție, în ansamblu.

— Intrece toate așteptările mele, ne spune maistrul Adalbert Arvay. În materie de construcții de mașini, unde interesul meu s-a concentrat îndeosebi, mi-am notat cel puțin 30-40 de expozate despre care știu sigur că reprezintă ultimul cuvînt al tehnicii actuale.

Exemple? Strungul automat cu comandă program imprimată pe bandă magnetică, Caruselul de 2.500 mm, impunătoarea sondă 3 DH-200 A, care nu se poate să nu-ți trezească admirație, chiar dacă nu ești cunoscător în materie.

— Cînd am intrat în mina amenajată în incinta expoziției, își amintește maistrul Marcel Hioară, l-am întrebat în glumă pe unul din prezentatori, dacă au ceva șoareci pringalerii. Înțelegînd la ce mă refer, acesta mi-a răspuns rîzînd: „Avem, cum să nu. Dar din cei electronici”. Să vă explic: în urmă cu mulți ani, am avut prilejul să vizitez exploăările miniere din Valea Jiului. Atunci mi s-a spus că șoarecii din mină simt mai ușor gazul grizu decît oamenii și, cînd acesta se acumulează în cantități amenințătoare, ies de prin ascunzîșuri, semnalînd pericolul. Dar cum v-am spus, de atunci au trecut mulți ani. Acum am avut prilejul să văd o foarte variată aparatură antigrizutoasă utilizată în prezent de mîneri. Cred că ați remarcat și dumneavoastră varietatea utilajelor miniere pe care le fabrică astăzi industria noastră. Mă refer la benzile transportoare, locomotivele electrice, vagonetele autobasculante, instalațiile de aeraj și sistemele de armare cu stîlpi metalici.

În încheiere am ținut să aflăm părerea inginerului Constantin Marița referitoare la Expoziția realizărilor economiei naționale a R.P. Romîne, văzută în ansamblu:

— Nu-i tocmai ușor, ne-a spus el, să caracterizezi, cît de cît sugestiv, o imagine prin ea însăși atît de sugestivă. Încît mă mulțumesc să afirm doar că, după părerea mea, toate laudele ce se pot aduce expoziției trebuie for-

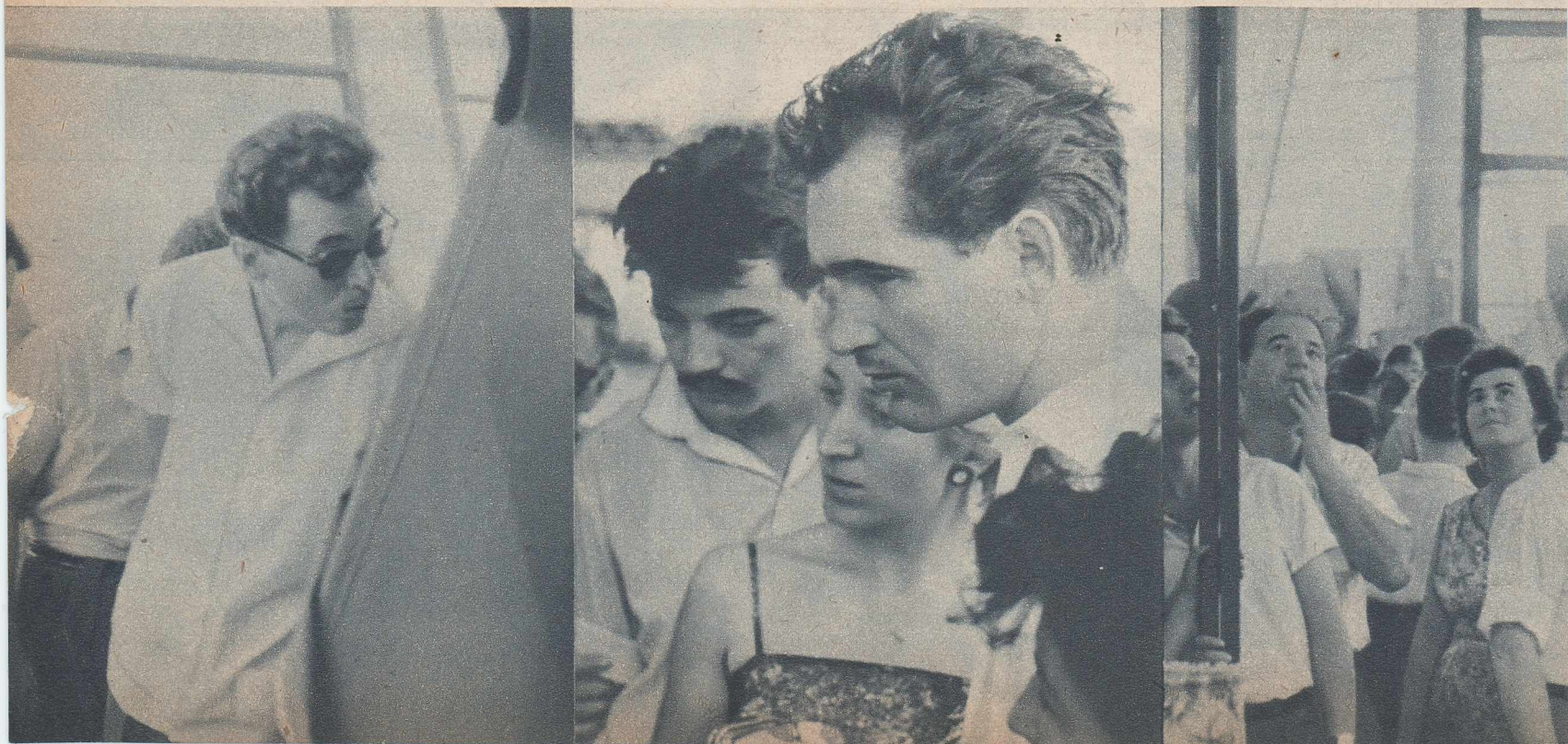
mulate numai la modul supralativ.

BUCURIA DE A A DOMNULUI TRANDAF

Remarcăm printre vizitator pavilionul culturii și artei: bărbat mai în vîrstă care zbovește îndelung asupra fiecărui exponat, examinînd totul cu atenție. De aproape o oră se află aici și, deși a parcurs întreg pavilion, nu se hotărăște în să-l părăsească.

— Sînt învățător, ne spune și cred că, după culoarea părului meu, se vede din ce generație fac parte. Vă întrebăți mă face să-mi prelungesc vizita în pavilionul acesta? Foarte bine, am să vă spun: am fost cheiat relativ recent trei decenii de muncă didactică și în acele rătăcirii au trecut prin mîna mea zeci și sute de copii. Vă închipuiți că i-am mai uitat timpul, dar nu pe toți. Am avut elevi foarte înzestrați care s-zbătut din greu să-și desvîșească studiile și n-au reușit. Aceștia îi țin minte fiindcă drăma lor de copii săraci, îndepărtați de la cultură prin absența condițiilor materiale, era într-un fel și a noastră, a cadrelor didactice. Am văzut aici, în expoziție, dovezi grăitoare ale unui mari prefaceri săvîrșite în a noastră pe tărîmul învățămîntului public și al culturii de masă. Cum să nu-mi rețină atenția? În satul meu numai două sute de clasă au reușit să clădească regimurile trecute deși strict necesar era cu mult mai mult (astăzi sînt șase și se mai construiesc două). În alte sate: tuația era și mai grea. Și văd aici: aproape 20.000 săli de clasă pentru învățămîntul de cultură generală construite în ultimii cinci ani. Pe urmă manus-

„TABLOURI DINTR-O EXPOZIȚIE“ de Sandu MENDREA

tuite, laboratoare școlare, material didactic. Apoi căminele culturale, cinematografele sătești, bibliotecile cu mii de volume. Iată mă face să mă gândesc la ei elevi de demult a căror neșită în intenția de a studia un putut-o înregistra decât cu sentiment de adîncă amărăne. Și iată de ce am zăbovit și mult în acest pavilion care bește, între altele, și despre ăbilitățile nelimitate de acces e cultură ale noilor generații.

- Vă mulțumim și vă rugăm ne spuneți care este numele neavoastră?

- Constantin Rădulescu.

CA PASĂREA FENIX

- Înainte de război orașul acesta, dacă l-ai fi privit de pe înălțime, ți-ar fi sugerat forma unei ghetete. Mi-aș permite adaug — ca om care s-a scut și a copilărit aici: a unei ăte pline de colb, murdare, echite. Iată, pe aici se întinde hotarul vechiului oraș...

— Vizitatorul Vasile Dimian, profesie jurist, îmi arată pe cheta orașului Galați, expusă pavilionul B al expoziției, rginile localității copilăriei...

- Cartierul Țiglina, contine el, i se mai spunea „Calica“ ce motiv, cred că e de prisă precizez. În cartierul „Bănan“, unde locuiau numeroși nctori de la C.F.R. și de la tierele navale „Fernic“, străzi regi erau veșnic inundate. Aici inau iarna copiii și gheața a culoarea verde din cauza țâsii broaștei de sub ea.

- Ați mai văzut orașul după boi?

- Desigur, i-am urmărit transformările în mai multe etape. m văzut în ruine și m-am rozit de proporțiile distruger războiului. Pe urmă l-am

văzut curățat de moloz, apoi cînd au început construcțiile l-am văzut renăscînd din cenușă, ca pasărea fenix.

— V-a impresionat, desigur, amploarea construcțiilor și noua configurație urbanistică a orașului.

— Fără îndoială. Nu poți să nu rămii uimit de tot ce s-a făcut în Galați. Să luăm numai Țiglina și e suficient pentru a ne face o idee. Cartier complet nou, frumos, curat, cum n-am crezut că voi vedea vreodată în acel loc. De altfel macheta ilustrează destul de sugestiv transformarea orașului. E foarte bine că în pavilionul construcției, arhitectură și sistematizare se află machetele noilor ansambluri urbanistice realizate sau în curs de realizare în diferite localități ale țării. Ele pot sugera proporțiile vastei acțiuni de reconstrucție a orașelor noastre, ceea ce nu poate să nu solicite interesul oricărui vizitator.

LUCRURI MĂRUNTE CARE SPUN MULT

La braț cu fetița, Dinicia Stăvăr — din București — stăruie îndelung asupra exponatelor de menaj și sticlărie.

— Exponatele de aici, ne mărturisește ea, dovedesc că și în privința produselor de menaj și sticlărie am obținut succese demne de toată lauda.

— Ce prețuți mai mult din expoziție?

— Multe lucruri, așa-zis mărunte, care ușurează munca noastră, a gospodinelor. Ceea ce nu e puțin. Produsele de menaj, de pildă, au un mare avantaj: fac să stăm mai puțin în bucatărie. În cratițele de tuci, diverse măcăruri fierbeau în patru ore. Acum, în oala-minune, sarmalele bunăoară — fierbînd sub pre-

Aspect obișnuit de la parcajul auto al expoziției.

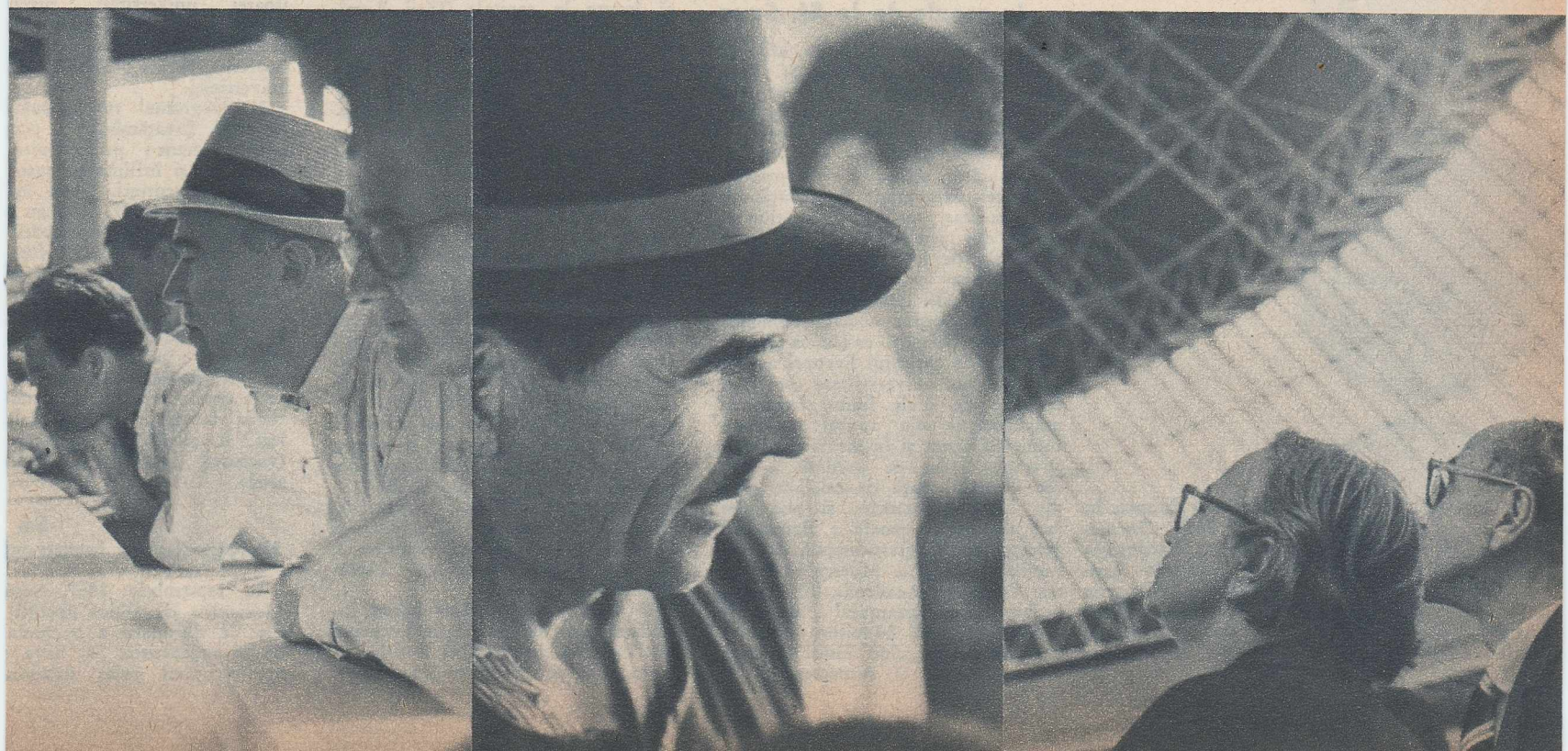
siune — n-au nevoie decît de o oră.

★

...Din orașele și satele patriei vin oameni de toate vîrstele și de toate ocupațiile. Vin cu trenul, vin cu autocare, vin cu motocicletete. Vin la Expoziția realizării economiei naționale, vin

și străbat cele aproape 100 de hectare pe care sînt infățișate splendidele înfăptuiri ale unui popor liber, harnic și talentat; vin să se bucure de propriile lor succese săvîrșite sub înțeleapta conducere a Partidului Muncitoresc Român.

G. CIUDAN și N. RĂDULESCU

CENTENARUL UNIVERSITĂȚII DIN

de conf. univ. Constantin N. VELICHI

Medalia bătută în anul 1857 „în memoria fondatorilor” palatului Academiei, viitoarea Universitate (sus), și cea bătută cu prilejul centenarului (jos).

La 4 (16) iulie 1864 domnitorul Alexandru Ioan Cuza a semnat decretul de înființare a Universității din București. Așadar Universitatea din Capitala patriei noastre a împlinit o sută de ani de existență. Festivitățile care vor avea loc peste câteva zile au însă și o altă semnificație. Se împlinesc, tot acum, 270 de ani de la crearea învățămîntului superior în Țara Românească. Este vorba de Academia domnească de la București, înființată în 1694 de domnitorul Constantin Brîncoveanu, după sfatul luminatului cărturar Constantin Cantacuzino stolnicul, care își făcuse studiile la Padova.

De la Academia domnească la școala de la Sf. Sava

Academia domnească se afla în clădirea vechii mănăstiri Sf. Sava care era situată în fața actualei universități, pe locul unde se află astăzi statuia lui Gheorghe Lazăr.

Deși prin *Academie* se înțelegea pe atunci o instituție ce cuprindea toate cele trei grade de învățămînt — elementar, mediu și superior — acesta din urmă era cel dominant în școala de la București.

Decăderea culturii sud-slave și înflorirea celei grecești, ca și alți factori de ordin social, economic și politic, făcuseră ca limba greacă să capete în răsăritul Europei același caracter de universalitate pe care îl avea de mult limba latină în universitățile din apusul continentului. De aceea și în școala lui Brîncoveanu limba de predare a fost cea greacă. Față de celelalte școli din imperiul otoman, și mai ales față de vestita școală a Patriarhiei grecești din Constantinopol, la care studiaseră Nicolae Mîlescu și Dimitrie Cantemir, Academia lui Brîncoveanu avea avantajul de a fi departe de ochii bănuitori ai turcilor. Mai tîrziu, cînd însăși Patriarhia a început să suspecteze și să

îndepărteze pe profesorii care încercau o laicizare a învățămîntului, Academia de la București a reușit să se sustragă și de la această influență dăunătoare. Sprijinitor al culturii, Brîncoveanu a făcut din școala de la București cel mai înalt for de cultură din sud-estul Europei.

Primul director al Academiei, Sevastos Kimentes, și urmașii lui, dascălii Marcu, Gheorghe din Trapezunt și alții, au limitat din ce în ce mai mult învățămîntul teologic, făcînd loc tot mai larg celui filozofico-științific. Numeroși tineri din Peninsula Balcanică, greci, sîrbi, bulgari, aromîni, apoi — între 1705-1707 — chiar tineri ruși trimiși de Petru cel Mare, au venit să învețe în capitala Țării Românești. Pe cei mai buni absolvenți ai școlii, Brîncoveanu îi trimitea după aceea să studieze și la universitățile din Franța și Italia.

O nouă strălucire a căpătat Academia în anul 1776 datorită reformei inițiate de domnitorul Alexandru Ipsilanti. Potrivit reformei, învățămîntul era eșalonat pe clase ce cuprindeau un număr de materii predate timp de doi sau trei ani. Ultima și cea mai înaltă era clasa de aritmetică-geometrie, istorie și geografie, fizică și astronomie. Sub conducerea unor directori ca Lambru Fotiadi, Constantin Vardalah, Neofit Duca și alții, profesorii Academiei au răspîndit ideile iluministe și raționaliste, contribuind la descătușarea învățămîntului de sub influența bisericii. Alți profesori propagau idei revoluționare, luptînd împotriva jugului otoman și contribuind la dezvoltarea conștiinței naționale. Dintre elevii străluciți ai Academiei amintim pe Ienăchiță Văcărescu, Dinicu Goleșcu, cronicarul Naum Rîmniceanu și alții.

O fază nouă în dezvoltarea învățămîntului superior de la București este marcată de predarea lecțiilor în limba română. Transformările social-

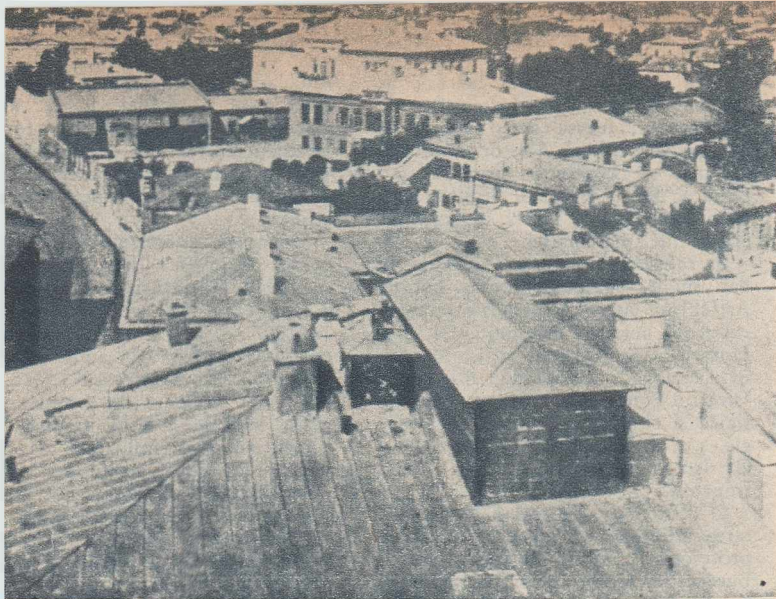
economice de la finele secolului XVIII-lea și începutul secolului XIX-lea, dezvoltarea tot mai mare a relațiilor capitaliste, au făcut triumful lupta unor cărturari înaintate care militau pentru revărsarea culturii naționale și pentru eliberarea limbii române în toate lile, de orice grad. Așa a luat în martie 1818, cunoscută școala Sf. Sava a lui Gheorghe Elevii săi — Eufrosin Potec, Eliade, Petrache Poenaru, Marcovici și alții — au fost să-și continue studiile în ap după întoarcerea lor au deveni profesori ai școlii în care se for. La școala de la Sf. Sava au Nicolae Bălcescu, Ion Gh. Costaforu, primul rector al școlii, precum Alexandru Orăscu, Alexandru Bescu, Ion Zalomit și Boerescu, viitori profesori ai a universității.

În programul revoluționar la 1848, învățămîntul a ocupat un loc important; printre altele, se discuta de necesitatea înființării unei universități la București. După înființarea școlii de la Sf. Sava au suferit din cauza participării la revoluție, iar colegiul a fost desființat. Abia în anul 1850, o comisie condusă de Nicolae Bălcescu și propunea domnitorului Știrbei un proiect de reorganizare a învățămîntului, care presupunea separarea învățămîntului superior de cel mediu. Așa au luat naștere școlile superioare, numite la început facultăți — o facultate de drept, o școală de inginerie (viitoare facultate de științe), o școală de medicină și altele.

Școala de la Sf. Sava și Universitatea bucareștilor

În septembrie 1857, cînd domnitorul Alexandru D. Ghica aprobă legea de dărîmire a vechiului palat al Academiei și construirea unui palat Academiei, s-a înființat Universitatea bucareștilor.

ul universității văzut din Turnul Colței. Fotografia a fost făcută în 1870 de cunoscutul artist plastic român Carol Popp de Szathmari. În 5 în alb, se vede mănăstirea Sf. Sava, primul lăcaș al Universității țiene.

UCUREȘTI

area clădire a Universității din rești. Construcția a început o mai târziu, palatul fiind de terminat la finele anului

ntre așezarea pe temelii noi a ămîntului, profesorul Gh. Cosu a fost trimis să studieze crearea învățămîntului superior străinătate. Propunerile sale au puse în practică abia după ea Principatelor, de către andru Ioan Cuza. La 1 septem- 1860 a luat ființă Facultatea fică, în noiembrie 1863 se ștează Școala superioară de . Prin reunirea lor, cu cele- două amintite mai sus, prevă- de decretul lui Cuza din 4 (16) 1864, s-a creat Universitatea București. Ea s-a dezvoltat pe legii asupra instrucțiunii publice 864 la elaborarea căreia V. Boe- și Gh. Costaforu, rector al uni- tății, au contribuit în cea mai măsură.

gea din 1864 prevedea și în- irea unei facultăți de medicină. sta s-a înfăptuit în 1869 prin formarea vechii Școli naționale medicină și farmacie a doctorului Davila. Pînă la primul război dial s-a mai înființat doar Fa- tea de teologie (1884). În 1921, la superioară de medicină vete- ă și în 1923 secția de farmacie ultății de medicină devin facul- de sine stătătoare. Cu aceste e facultăți, Universitatea din rești a funcționat pînă la marea mă din 1948, cînd învățămîntul ru de toate gradele a fost struc- reorganizat.

reată în 1864, Universitatea din rești a cunoscut o dezvoltare ă din toate punctele de vedere. iuda unor numeroase greutăți, care lipsa unei baze materiale făcătoare, numărul studenților, ales la facultățile de drept și cină, a crescut foarte repede: în primul an de funcționare, în 1884, peste 3.000 în 1900,

peste 4.300 în ajunul primului război mondial etc.

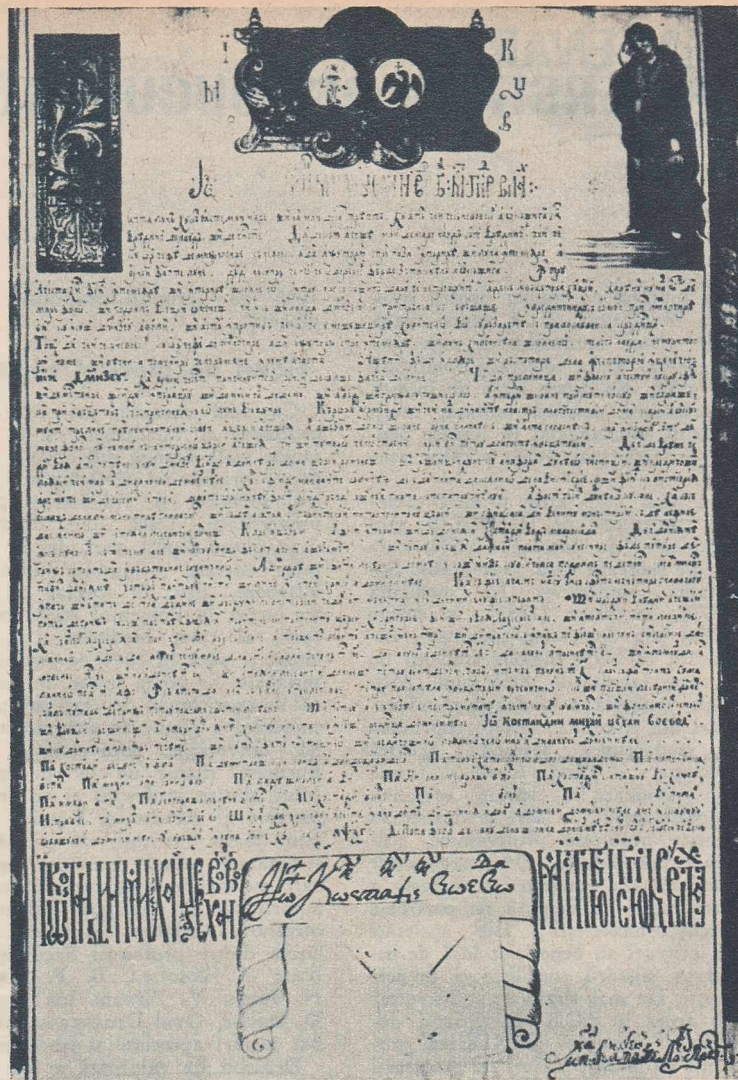
Numărul cadrelor a sporit de ase- menea repede. Astfel, Facultatea de științe se împarte în două secții încă din 1865 și în trei secții din 1889 (matematici, fizico-chimice și științe naturale). De la 9 în 1897 nu- mărul catedrelor sporește în 1914 la 21. Se organizează laboratoare pentru aplicațiile practice și pentru munca de cercetare.

Tot atît de repede s-a dezvoltat și Facultatea de filosofie și litere. Cele opt catedre cu care își începuse cursurile se ridică la 23 în 1897, crescînd și în continuare, deși în- tr-un ritm mai lent. Același lucru se poate spune și despre celelalte facul- tăți și mai ales despre cea de medicină, care se dezvoltă mai rap- id după 1884. În 1895 funcționau aci 23 de profesori, existau 6 la- boratoare și 10 clinici. În ajunul primului război ființau 34 de ca- tedre, 17 laboratoare, 13 clinici și cîteva institute care-și dobîndiseră un mare prestigiu peste hotare.

În general organizarea Universită- ții din București a avut ca model universitățile franceze, mai târziu simțindu-se și influența învățămîntu- lui superior german.

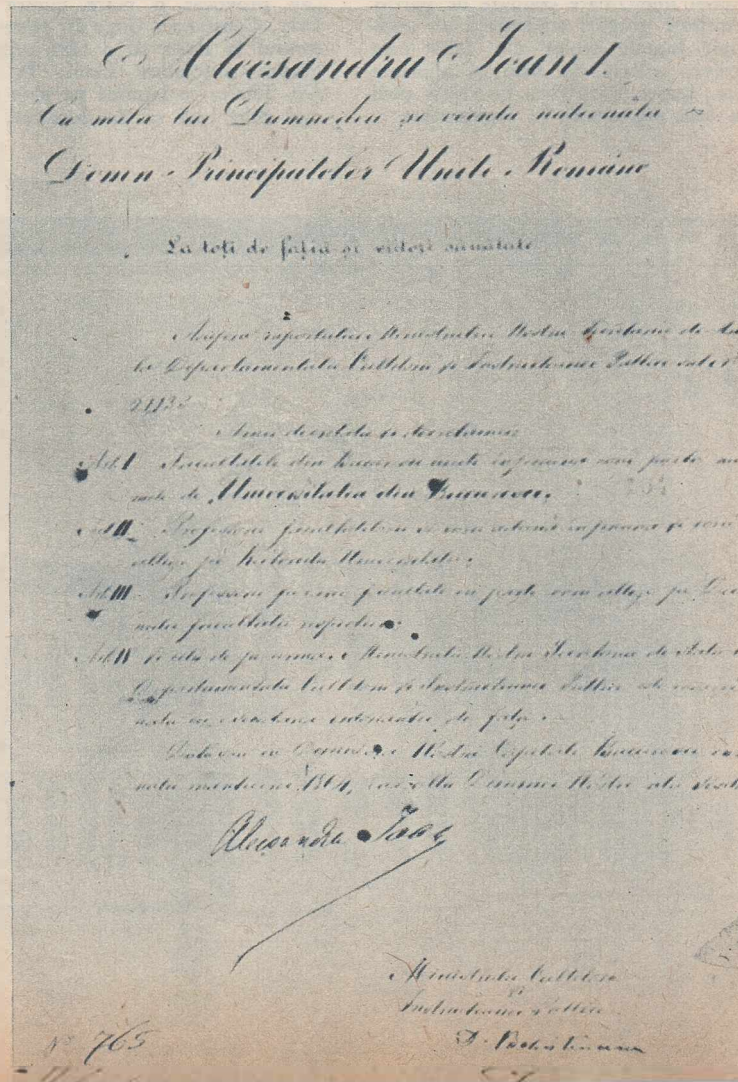
Studenții noștri, care au astăzi condiții de învățatură dintre cele mai bune, cu greu și-ar putea în- chipui viața grea pe care au dus-o înaintașii lor în timpul regimului trecut. Se poate afirma, în general, că pînă în ajunul primului război mondial cantinele și căminele au lipsit aproape total, fiind create abia după acesta. Niciodată ele nu au fost în număr suficient. Nu mai vorbim de numărul mic de burse sau de taxe școlare atît de ridicate, încît puțini puteau să le plătească. De aceea mulți dintre cei care izbu- teau să ajungă la universitate tre- buiau apoi să muncească cu îndr-

(Continuare în pag. 10)

Un hrisov al lui Constantin Racoviță din 26 iunie 1763 referitor la plata dascălilor școlii de la „Sf. Sava”.

Decretul de înființare a Universității din București semnat de domnitorul Al. I. Cuza și de ministrul Instrucțiunii Publice, postel Dimitrie Bolintineanu (4 iulie 1864).

CENTENARUL UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI

jire, luptând nu numai pentru însușirea învățurii, ci și pentru existență. Deși studențimea, reflectând în general viața societății românești, n-a avut, din cauze lesne de înțeles, o orientare politică unitară, mulți studenți s-au angajat în luptele pentru o viață mai bună a celor asupriți.

În anul 1875 apar primele societăți studențești pe facultăți și apoi organizații pe întreaga universitate sau pe întreaga țară. Așa a fost Societatea studenților în medicină (1875), în litere (1893), în științe (1898) etc. Societatea „Unirea”, înființată în 1879, îngloba studenți de la toate facultățile după cum „Asociația generală a studenților universitari din România” (1880) cuprindea și studențimea ieșeană. Această asociație, al cărei nume și formă de organizare a variat, organiza congrese anuale în care se dezbăteau diferite probleme profesionale, culturale sau politice. Orientarea unor fracțiuni sau congrese studențești a fost deseori influențată de partidele burghezo-moșierești; alte societăți sau grupuri au beneficiat însă de influența mișcării socialiste și muncitorești, iar mai târziu s-au dezvoltat sub aceea a P.C.R. În ultimul deceniu al secolului al XIX-lea, studenții au militat alături de profesorii lor pentru unirea Transilvaniei cu România. Mulți dintre ei au sprijinit lupta țărănimii în răscoala din 1907. După război, alte organizații studențești ca „Uniunea studenților independenți”, cu organele ei de presă „Viața universitară” și apoi „Ideea universitară”, s-au situat pe poziția clasei muncitoare conduse de partid. Aceleași grupări studențești au sprijinit luptele eroice din 1933 prin greve, colecte de bani și alimente etc. Lupta împotriva fascizării țării a fost organizată în universitate în

1935 de „Frontul studențesc democratic”.

Figuri de glorioși cărturari

Cu mici excepții, cei mai mulți profesori ai facultăților și-au consacrat viața muncii didactice și științifice, organizând învățământul nostru superior și ridicând prestigiul universității. Dacă unii dintre ei n-au putut depăși, mai ales în științele sociale, limitele ideologiei burgheze, alții, în special cei care au lucrat în domeniul științelor naturii, al celor medicale ș.a., s-au situat și pînă în 1944 pe poziții materialiste. Se poate spune, în general, că în contribuția pe care știința românească a adus-o la patrimoniul celei universale, Universitatea din București deține un loc de frunte. Mulți dintre profesorii ei au devenit membri ai Academiei Române și ai unor înalte instituții de știință din străinătate, dînd lucrări originale care au marcat progrese sau cotituri hotărîtoare în diferitele ramuri de cercetare. Amintim în acest sens cîteva dintre profesorii Facultății de litere și filosofie: B. P. Hașdeu, N. Iorga, V. Pîrvan, Ion Bogdan, D. Onciul, Ovid Densusianu care au dat lucrări apreciate și peste hotare.

Deosebit de valoroasă a fost contribuția profesorilor Facultății de științe. Dacă luăm numai matematicile, cîteva precizări sînt cu totul edificatoare. În 1878, Spiru Haret își trece doctoratul la Sorbona cu o teză despre mișcarea corpurilor cerești, ajungînd la rezultate care, după expresia lui Henry Poincaré „au provocat o mare uimire”. În 1882, Constantin Gogu își trece doctoratul la Paris cu o teză originală asupra mișcărilor Lunii. În 1899 Gh. Țițeica se impune pe plan mondial prin teza sa de doctorat, con-

tinuată apoi și de alte lucrări, în domeniul proprietăților proiective ale suprafețelor, legate de o ecuație a lui Laplace. Șirul acestor străluciți savanți se continuă prin Traian Lalescu, D. Pompei, S. Stoilov ș.a., care sînt citați și astăzi în tratatele clasice de matematici.

Și celelalte secții ale facultății au dat nume cunoscute peste hotare. Astfel au fost D. Brîndza, creatorul școlii botanice românești, Gr. Ștefănescu, Gh. Murgoci și L. Mrazek în geologie, Bacaloglu, Miculescu, Istrati, Longinescu, Spacu ș.a. în fizică și chimie, D. Voinov în biologie ș.a. Tratatul de chimie al lui C. Istrati a fost tradus în limba franceză.

O contribuție de seamă la dezvoltarea științelor medicale au adus profesorii Facultății de medicină din București. Astfel primul tratat de bacteriologie din lume, apărut în 1895 la Paris, a fost scris de dr. V. Babeș și francezul A. Cornil. Ultimele se exprima astfel despre colegul său român: „Nu Babeș a învățat ceva de la mine... eu am cîștigat mai mult de la dînsul”. Descoperitor a peste 50 de specii de microbi, V. Babeș a prezidat în 1899 Congresul internațional de medicină de la Paris și a făcut parte din comisia internațională pentru acordarea premiilor Nobel. C.D. Severeanu a pus bazele școlii românești de chirurgie, care a atins gloria prin Thoma Ionescu. Profesorul I. Cantacuzino, creatorul institutului care-i poartă numele, a întemeiat școala românească de patologie experimentală, imunologie și medicină preventivă. Gh. Marinescu a creat școala românească de neurologie, fiind unul din întemeietorii acestei discipline pe plan mondial. Celebra sa lucrare „La cellule nerveuse” (Paris 1909) a făcut epocă. Elevul său, C. I. Parhon, este creatorul școlii românești de endocrinologie.

Profesorii Universității din București menționați pînă aici au fost doar învățații ale căror nume stau alături de acelea ale marilor creatori din domeniul științelor pe plan mondial. Spațiul nu ne îngăduie să-i cităm și pe alții, care, alături de o strălucită activitate științifică, au desfășurat o remarcabilă activitate

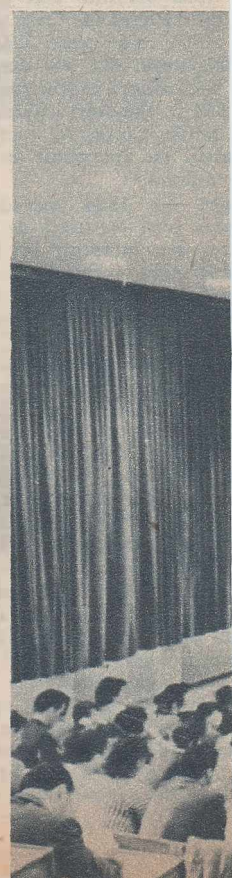
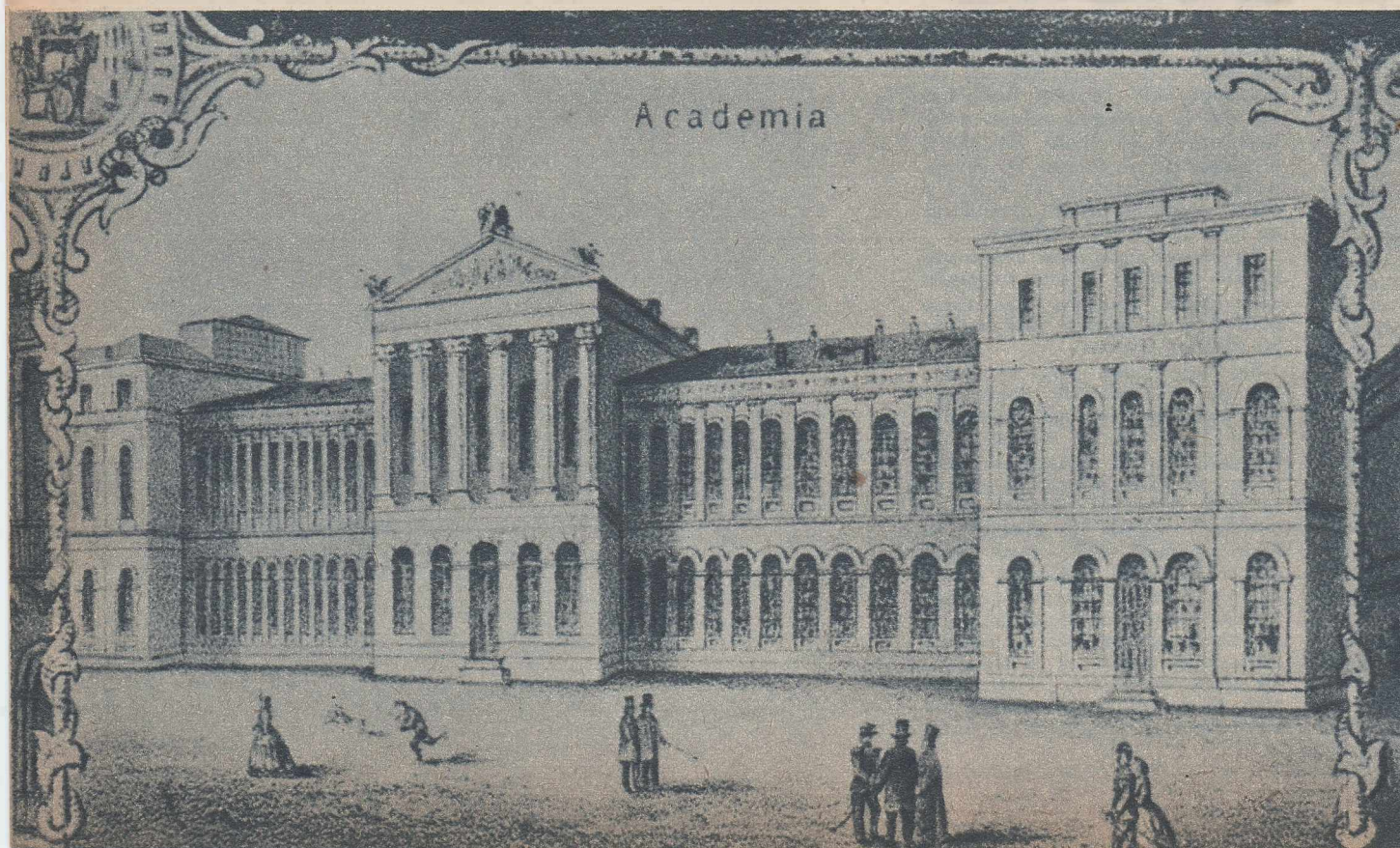
didactică, de exemplu David I. Ionescu care a predat 50 de ani la Facultatea de matematici, for generatii întregi de cercetători, profesori, ingineri etc., creînd tradiții științifice sau de popularizație științifică.

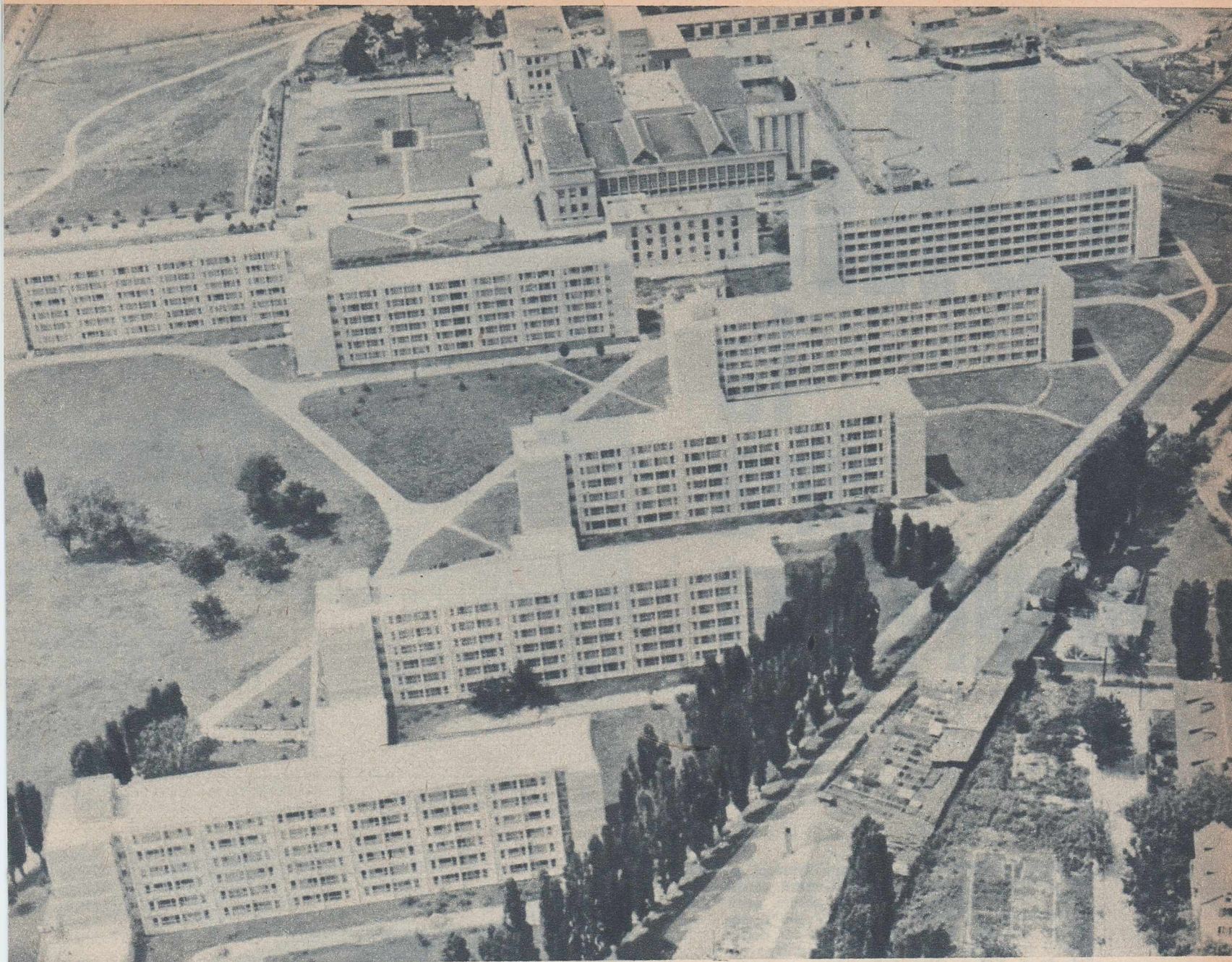
Concepția materialistă a dorit să reducă la zero valoarea tuturor lucrărilor lui D. Voivodă, V. Babeș, Gh. Marinescu, C.I. Parhon ș.a. „Leacul pelagiei — scria I. Ionescu în 1907 — vi-l dau eu: împrumutul țărănilor”. În ajunul răscoalei din 1907 Gh. Marinescu scria: „Cetățeanul rapace și nemilos”. Același mare învățat al nostru a fost prezentanți ai materialismului rîco-naturalist, adversari ai idealismului filozofic, ai pozitivismului empiriocriticismului.

Este o mîndrie pentru universitatea noastră că în aprilie 1944 un grup de profesori ai ei au adus la I. Antonescu acel memoriu care cereau scoaterea României din războiul nedrept în care fuseseră răniți fără voia ei.

Reforma învățămîntului din România a adus mari schimbări în învățămîntul nostru superior și în Universitatea din București. O serie de facultăți devin institute independente pe baza materială crește enorm, se dezvoltă specializările ale facultăților și mulțesc, condițiile de viață și muncă ale studenților și cadrelor didactice se schimbă total. Grijă pentru care o acordă partidul și guvernul dezvoltării învățămîntului superior îndeosebi ramurilor care pregătesc specialiști necesari economiei naționale, se reflectă în faptul că prezent funcționează în țară 13 institute universitare cu 171 de facultăți în care învață peste 112.000 de studenți, numărul cadrelor didactice fiind de patru ori mai mare ca în 1938. Toate acestea au dus și la unele succese repute de universitatea noastră și care se înscriu în linia tradiției create de acei glorioși învățați, a căror memorie poartă nostru o cinste în mod deosebit astăzi, cu prilejul centenarului. altfel, despre universitatea noastră reținem în anii noștri va fi vînt într-un viitor articol din a pagini.

Universitatea, după o stampă din ultimul deceniu al secolului al XIX-lea.

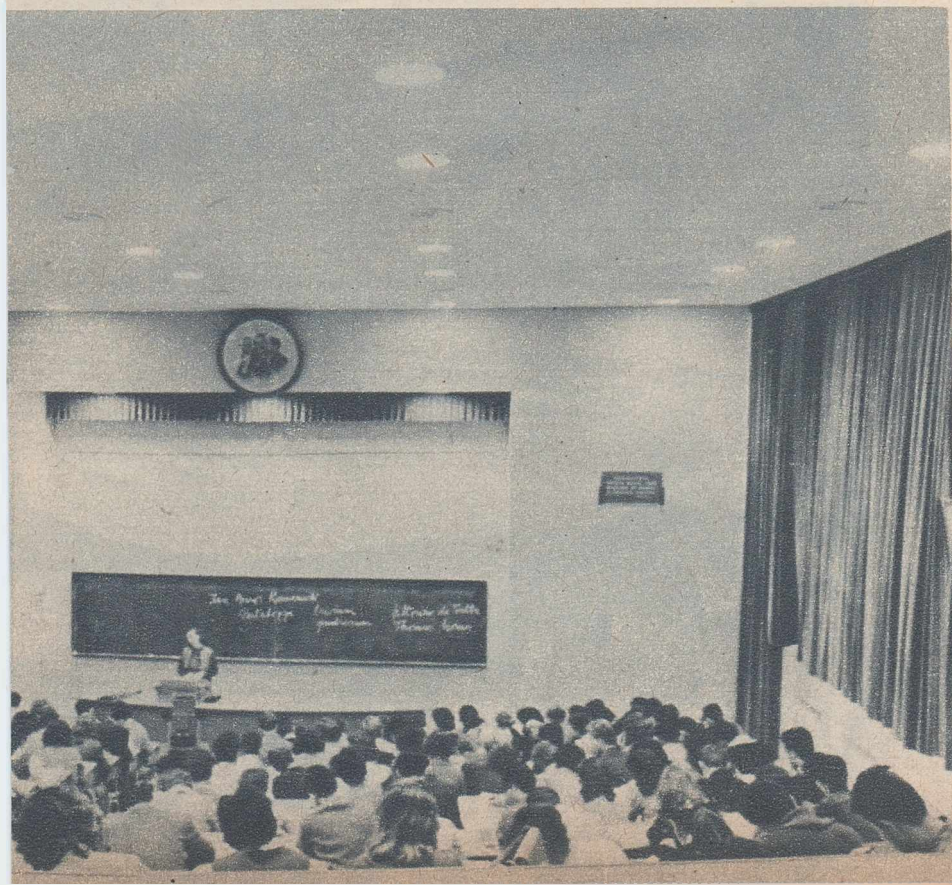

Căminele studențești din cartierul Grozăvești văzute din elicopter.

Sală de cursuri din clădirea a Facultății de Biologie...

...și un nou laborator de la Facultatea de fizică.

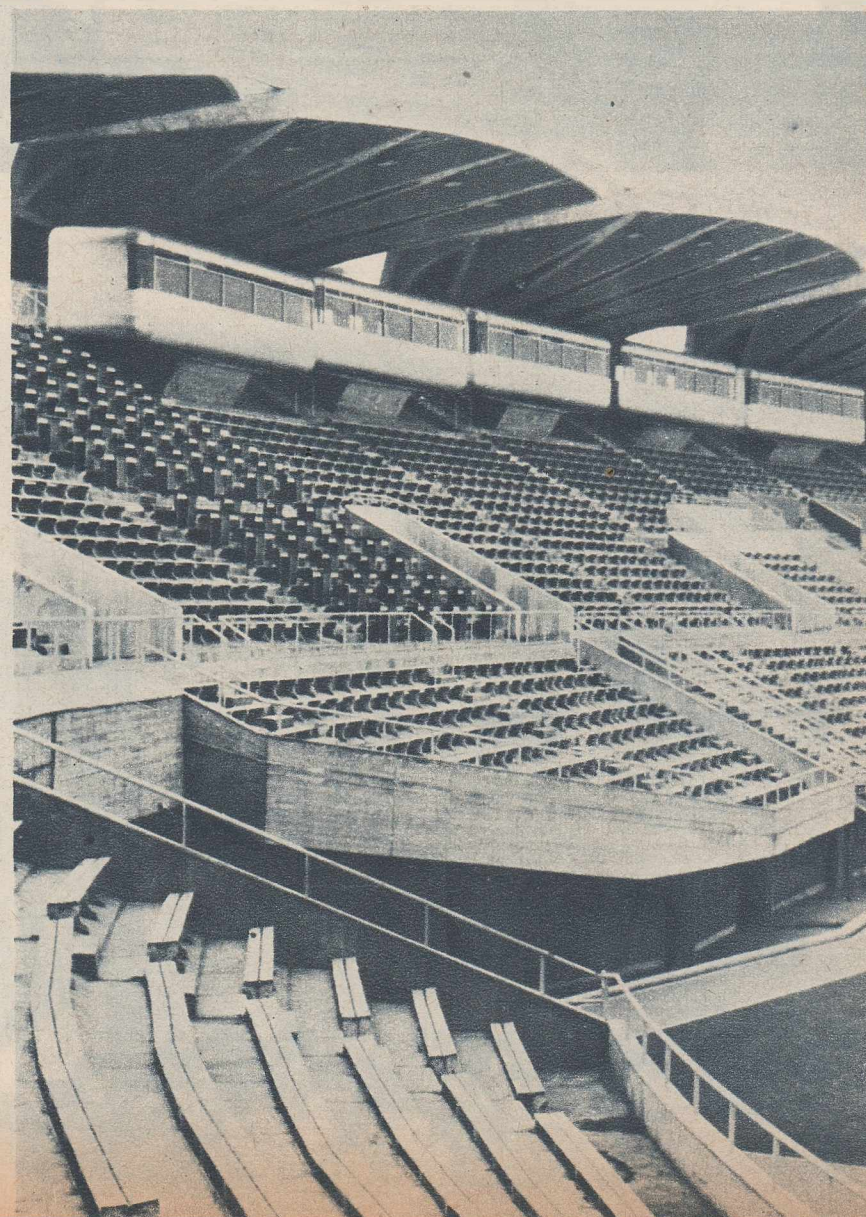
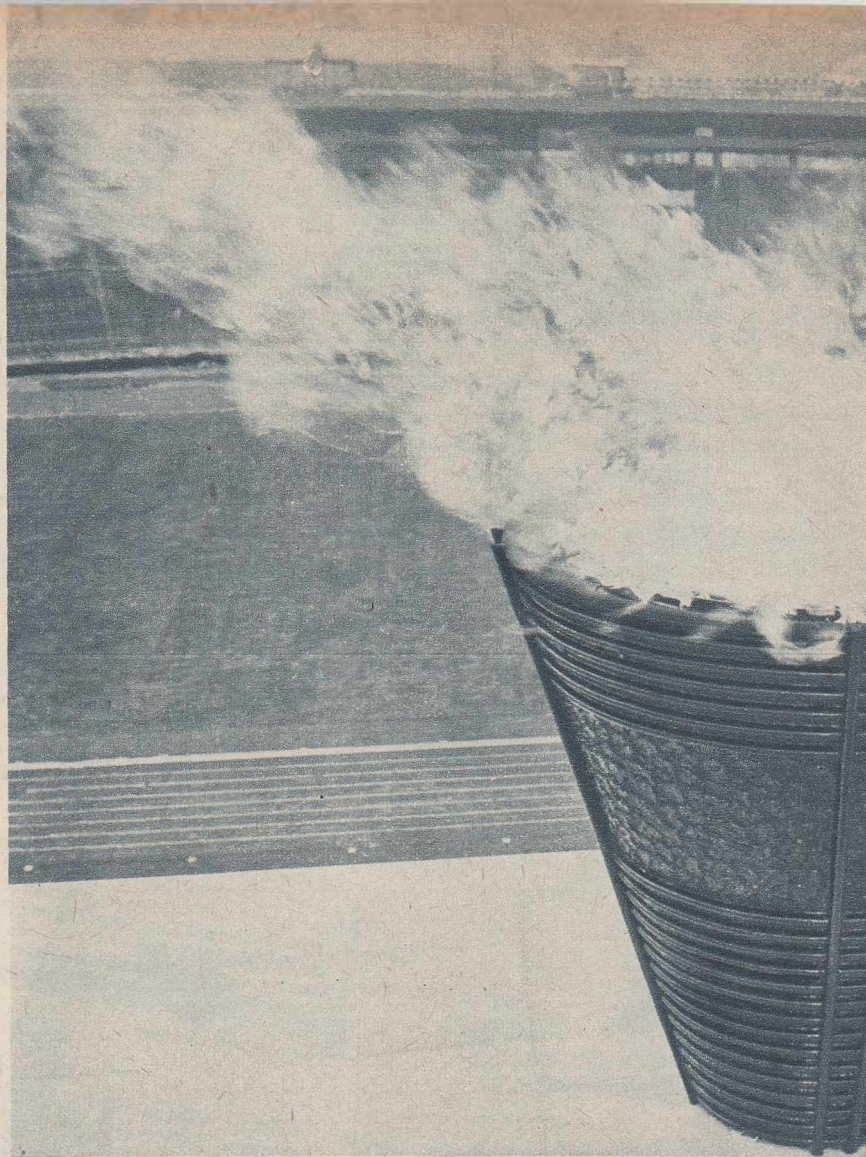

TOKIO la ora OLIMPIADEI

Au trebuit să treacă aproape treizeci de ani pentru ca Asia — cel mai mare continent — să găzduiască pentru prima oară o olimpiadă modernă. Oraşului Tokio îi surisese această şansă înainte de-al doilea război mondial, când a obţinut găzduirea celei de-a XII-a Olimpiade, dar a pierdut ocazia din pricina conflagraţiei izbucnite. Oraşul a solicitat, de asemeni, mai târziu, organizarea celei de-a XVII-a Olimpiade. În sfârşit, în anul 1959 cel de-al 55-lea Congres de la Munchen a acceptat propunerea japoneză: a XVIII-a Olimpiadă modernă se deschide astăzi la Tokio.

Simbolul olimpiadei de-
asupra muntelui Fuji-
yama; a început cea de-a
XVIII-a ediţie a Jocu-
rilor Olimpice moderne.

CALEIDOSCOP STATISTIC

23 raioane orașenești, 10 microorașe, 23 comune suburbane, 10 comune rurale, 7 insule riverane, însumând laolaltă 2.144 km p, formează capitala Japoniei, Tokio. În prezent aceasta numără aproape 11 milioane de locuitori, adică tot atît cît întreg continentul australian. Privit din marele turn de televiziune (330 m) orașul pare lipit de pămînt, aproape uniform — și aceasta nu este numai o impresie vizuală. Amenințat permanent de zăcioririle seismice, Tokio nu s-a înălțat înainte de această olimpiadă decât rareori pe verticală, și clădirile sale cele mai înalte nu depășesc 20-30 de metri. Curioasă panoramă pentru cea mai mare metropolă a lumii, acel ocean de acoperișuri din țiglă cenușie, care unduiește pe zeci de kilometri!... Străzile (19.000 km) se strecoară sinuoase pe lângă ziduri, formînd adevărate labirinturi de ulicioare întortocheate, iar bulevardele largi, moderne și lungi, sînt prea puține. Circa 900.000 de autoturisme și 1.700.000 de autobuze, camioane și motocicletă într-un du-te-vino neconținut pe aceste ulicioare îngreunează circulația.

Cum au rezolvat arhitecții japonezi — și cît de ingenios! — această problemă nr. 1 a capitalei care găzduiește olimpiada, vom vedea mai departe. Deocamdată amintim doar că, potrivit planurilor, pentru a se tăia căi noi de acces și a se crea spații pentru noile construcții, municipalitatea urma să cumpere 960.000 m p de teren și să demoleze 59.000 de case. Inițial, costul acestei restructurări urbane a fost stabilit în jurul a zece miliarde yeni.

BĂTĂLIA FLORILOR A FOST CÎȘTIGATĂ DE CRIZANTEME

Spre coastele Japoniei se îndreaptă adesea uriașii dragoni ai oceanului: taifunurile. De zeci de ani stațiile meteorologice le urmăresc geneza, turbulenta lor călătorie pe valuri și-n spațiu, înfricoșătoarele lor itinerarii, puterea lor distrugătoare care aduce dezastre. Stabilirea datei desfășurării olimpiadei în luna octombrie s-a făcut în urma consultărilor de către specialiști a fișelor meteorologice pe cîteva decenii... Numai astfel a fost învinsă floarea vișinului, sakura — simbolul japonez al primăverii. Meteorologii au declarat învingătoare crizantecele — simbolul toamnei — și astfel ziarele au putut să dea acel anunț metaforic că bătălia florilor a fost cîștigată de crizantecele, ceea ce însemna că olimpiada va avea loc în plină toamnă. Dar toamna niponă nu e lipsită nici ea de uragane, și din nou cei care cercetaseră anelele stării timpului au trebuit să găsească o „fereastră” calmă: 10-24 octombrie!

URIAȘUL EVANTAI JAPONEZ

La ora aceasta, purtați de reactoare și va-poare peste continente și oceane, cei peste 8.500 de olimpici au sosit la Tokio și și-au luat în primire bazele sportive. Pentru unii dintre concurenți, parcul sportiv Meidzi nu prezintă prea numeroase noutăți. Multe dintre construcțiile de aici au fost înălțate încă în 1958, cu prilejul celei de-a III-a ediții a Jocurilor Asiatice. Scontîndu-se însă pe o participare numeroasă la olimpiadă, s-a mărit capacitatea stadionului de la 55.000 la 85.000 de locuri. Și pentru că Meidzi va fi principalul centru al olimpiadei unde se vor desfășura festivitățile de deschidere și închidere și o bună parte din întreceri (probele atletice, meciul final de fotbal, turneul de polo, probele gimnastice), în străvechiul parc s-au construit două clădiri pentru presă, care va fi reprezentată la Tokio de 1.700 de corespondenți din 74 de țări ale lumii, cifre care bat recordurile tuturor olimpiadelor.

La șase kilometri de capitala Japoniei a început cu patru ani în urmă construcția celui de-al doilea centru: Komazawa. Scepticii au prezis că lucrările de prea mare amploare nu vor fi terminate nici în ziua cînd flacăra olimpică va sosi la Okinawa. Lucru care nu s-a adevărat însă. Pe o suprafață de 410.000 m p se întind: stadionul athletic (22.000 locuri), terenurile de hochei pe iarbă, volei, sala de gimnastică etc.

În sfîrșit, al treilea centru al întrecerilor

s-a construit la Yēgi unde se vor desfășura probele de înot, sărituri de pe trambulină, judo, haltere.

Dar admirația celor care au văzut toate aceste construcții nu e stîrnită numai de ritmul în care s-au desfășurat lucrările, ci, poate mai mult, de marea originalitate și fantezie de care au dat dovadă arhitecții.

Ei au îmbinat în mod armonios tradiționalul stil nipon cu arhitectura cea mai modernă.

Budokan e o încăpere octogonală unde vor avea loc întrecerile de judo. Ea a fost inspirată și amintește de Yumedomo (Sala visurilor) din străvechiul templu Horyuji, clădit în anul 601 e.n. Gimnaziul național din apropierea satului olimpic Yooyogi, văzut din avion, îți aduce aminte de o imensă scoică marină. Această scoică nu este altceva decît acoperișul clădirii, suspendat și ancorat de doi stâlpi de susținere cu cabluri de oțel. Construcție originală, el este considerat a fi cel mai mare din lume... Stadionul de atletism Komazawa prezintă și el cîteva particularități arhitectonice originale: acoperișul suspendat de beton, în formă de evantai japonez, și insolitul „tren al presei și radioteleviziunii”, cum au fost numite cabinetele de transmisie care se înșiră, opt la număr, formînd parcă o garnitură de monorailă pozitivă într-o stație.

PANGLICI DE BETON ZBURĂTOARE

Transporturile — iată punctul nevralgic al capitalei Japoniei. Nu mai departe decît anul trecut, cu ocazia unor competiții pre-olimpice, unii dintre concurenți n-au putut străbate întortocheatele străzi supraaglomerate și au sosit după ce starterul dăduse semnalul de începere a probelor. Azi situația pare să se fi remediat. Șase autostrăzi de beton aleargă pe o distanță de 106 km, peste străzi și case, și leagă principalele centre sportive de satul olimpic. Dar aceste panglici de beton zburătoare n-au rezolvat și problema transportului zecilor de mii de spectatori care nu au la îndemînă autoturismele. Calea cea mai rapidă de a parveni dintr-o margine la alta a orașului rămîne metrourul, și entuziaștii suporteri vor călători rapid pe cele patru noi linii de metro care, după calcule estimative, vor putea transporta 4,5 milioane de pasageri pe zi. La construcția lor au lucrat mii de muncitori de la minele de cărbuni abandonate din Hokkaido. Dar marea senzație a olimpiadei va rămîne totuși monorailul care leagă aeroportul internațional Haneda de Hamatsucho, centrul orașului. Pe această cale ferată suspendată călătorii vor parcurge cei 16 km pînă în centrul Tokioului în 11 minute în loc de o oră sau două, timpul necesar pe arterele obișnuite de circulație în orele de trafic intens.

UNDE SE DOARME?

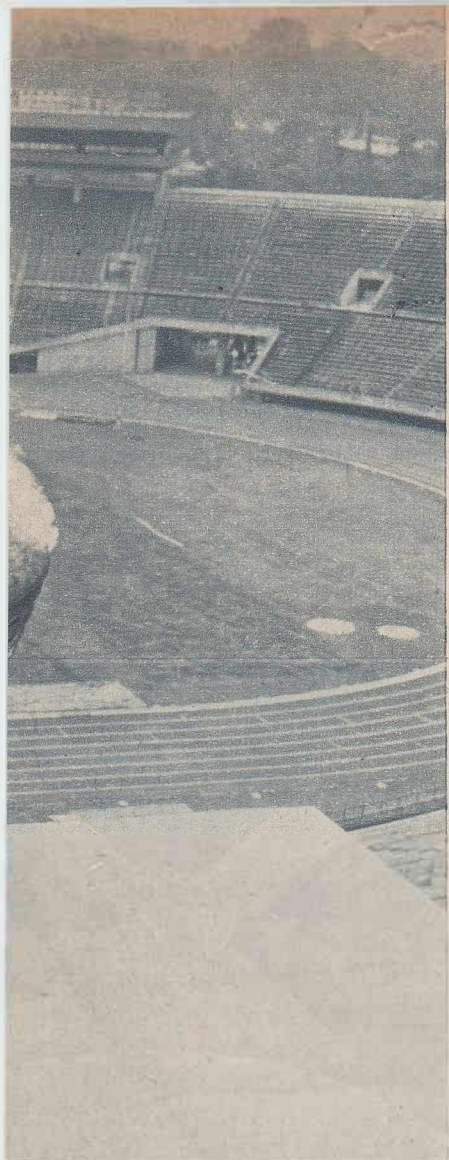
Unde vor dormi zecile de mii de oameni care asaltează Tokioul în aceste zile? Întrebarea și-au pus-o organizatorii și municipalitatea cu cîtva timp în urmă. Măsurile au fost radicale: în ultimii doi ani s-au construit 2.000 de clădiri cu patru etaje și circa 200 cu șapte-zece etaje, costul lor atîngînd suma de 2.000 milioane dolari. Olimpiada a fost și un bun prilej pentru dezvoltarea rețelei hoteliere. La 1 septembrie au fost date în folosință hotelul Shiba Prince (510 camere; cost de construcție: 19,4 milioane dolari) și marele hotel Otani (17 etaje; 1.100 camere; cost de construcție: 38 milioane dolari). Cu toate acestea locurile de cazare rămîneau insuficiente. S-a elaborat un plan suplimentar de găzduire a turiștilor: pe vase ancorate la Kawasaki și Yokohama (7.200 persoane) și în vechile hanuri. Dar soluția cea mai ingenioasă a fost adoptată pentru cazarea japonezilor înșiși. În perioada Jocurilor Olimpice, multe fabrici din Tokio vor acorda un concediu plătit muncitorilor, dar numai cu condiția ca ei să părăsească orașul și să lase locuințele conașionalilor lor.

UN BILET ÎN PLUS LA... TOKIO

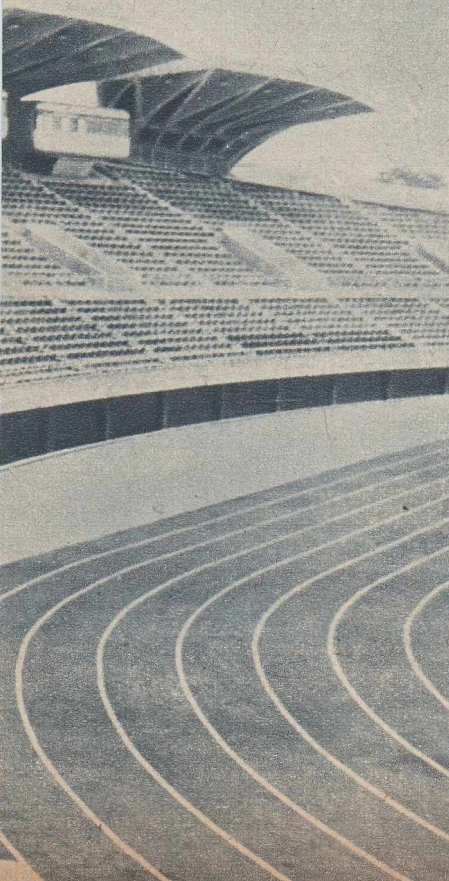
Numărul turiștilor străini care sînt așteptați la Tokio este evaluat la 30.000. Pentru

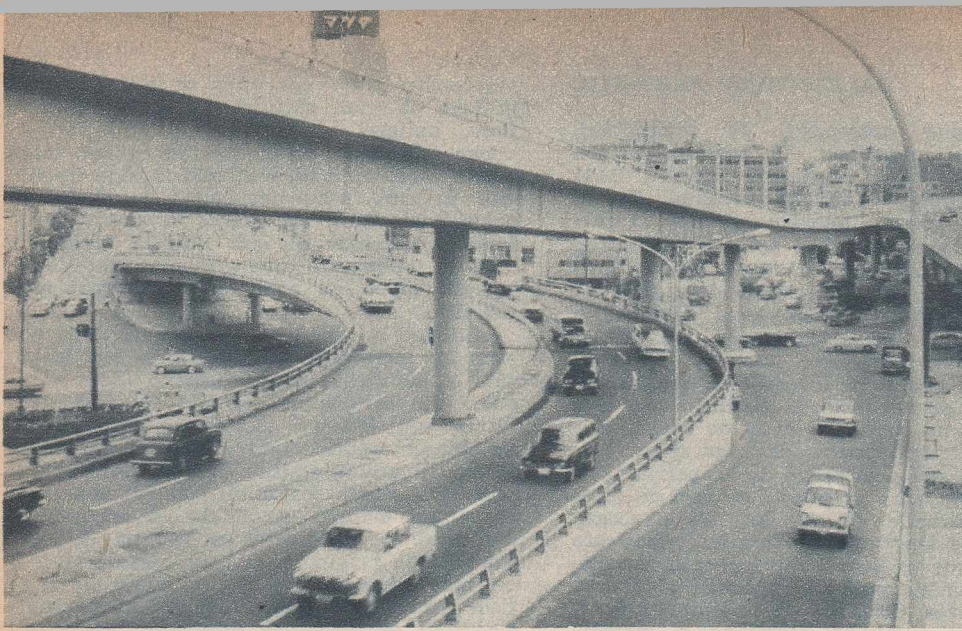
C. BOZBICI

(Continuare în pag. 14)

Stadionul Komazawa cu acoperișul suspendat, în formă de evantai japonez, și cele opt cabine de transmisie — așa-numitul „tren al presei și radioteleviziunii”.

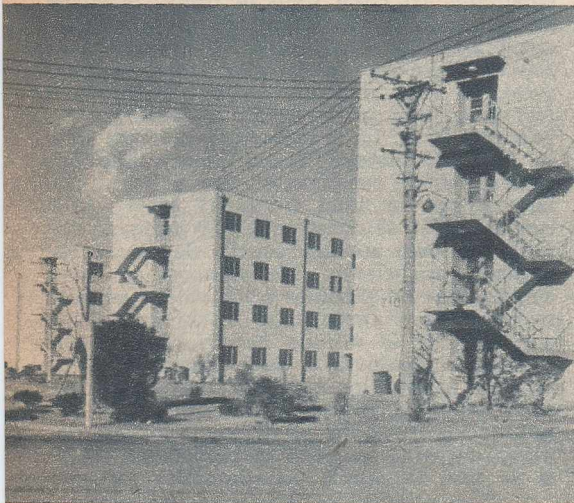
**Pentru descongestia-
rea circulației, la Tokio
s-au construit șase pan-
glici de beton suspen-
date pe o distanță de
106 km.**

aceștia biletele au fost trimise cu multe luni de zile înainte în toate țările lumii. Dar nu ei dau cea mai mare bătaie de cap organizatorilor, ci cei 1.000.000 de japonezi care solicită bilete. Încă din luna februarie s-au format uriașe cozi la ghișeele de bilete. Mulți dintre cumpărători și-au făcut corturi unde au așteptat câte 3-4 zile ca să le vină rîndul la casă.

Cu toată perseverența, foarte puțini fericiți — în proporție de numai una din 81 de persoane — au reușit să obțină un bilet la ceremonia de deschidere. Soluțiile de procurare a билетelor n-au fost totuși epuizate. S-a recurs la noroc, ca fiind modul cel mai onorabil de a împăca această furie, organizîndu-se o loterie națională. Să hotărască hazardul cine va fi fericitul posesor al unui bilet !...

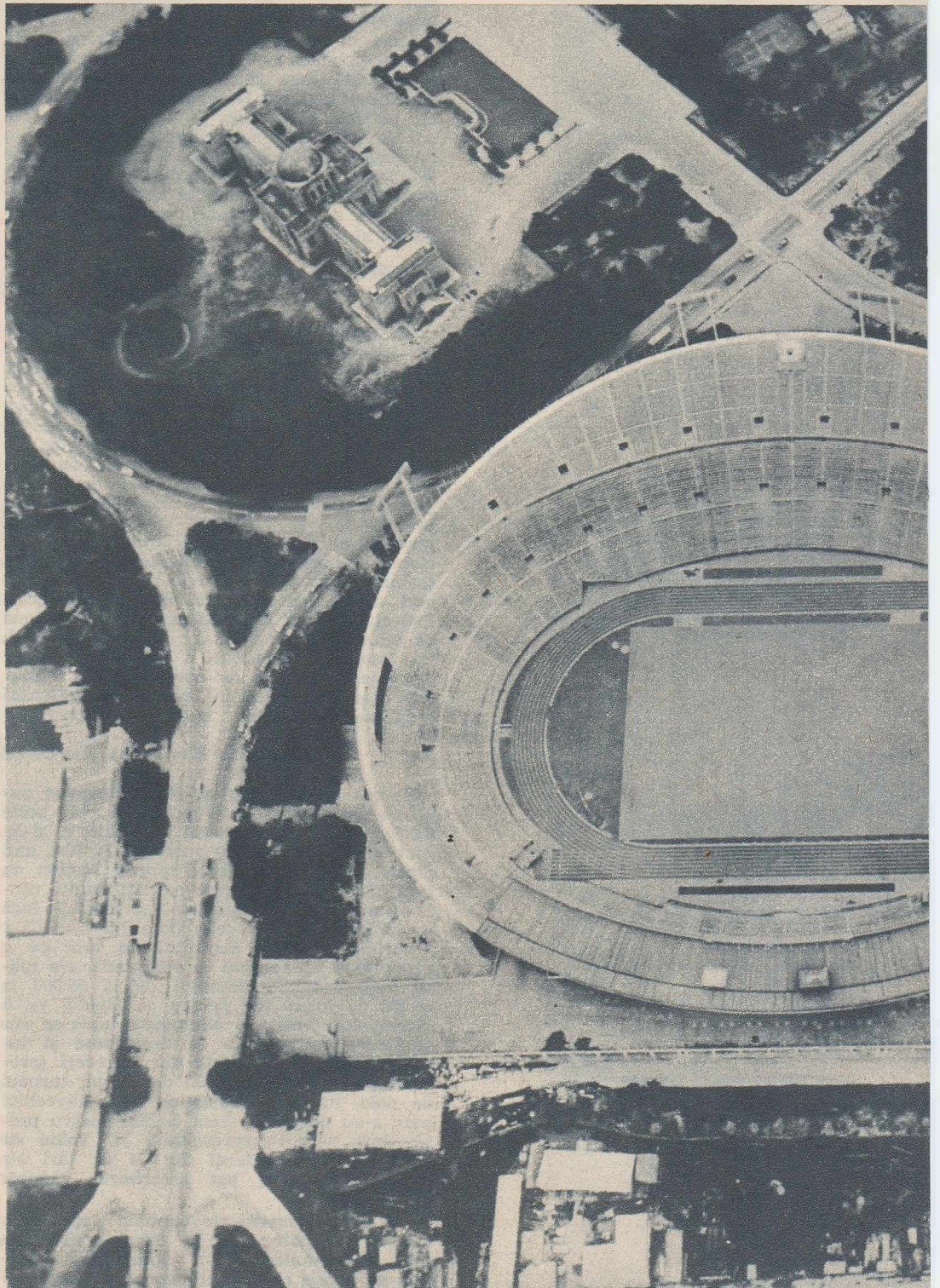
OLIMPIADA PRIVITĂ DIN FOTOLIU

Desfășurarea olimpiadei pe continentul asiatic va lipsi pe telespectatorul european de plăcerea de a urmări palpitantele întreceri simultan cu desfășurarea lor. Miile de kilometri n-au putut fi încă învinse de tehnică decît în parte. Căci un avion de cursă care ar transporta peliculele parcurge distanța Tokio-Europa în 25-26 ore. S-a scurs o zi, și pentru spectatorul modern — un vizual prin ex-

**Modernele construcții
din satul olimpic Yo-
yogi.**

celență — știrile care-i parvin prin radio sau ziare sînt insuficiente. El vrea să vadă aievea palpitanta probă de 100 metri plat, s-o trăiască. La 29 iunie, președintele celei mai mari societăți de radioteleviziune din Japonia, Nippon Hoso Kyorkay, a anunțat că N.A.S.A. (Administrația națională pentru aeronautică și cercetarea spațiului cosmic din S.U.A.) și-a dat acordul ca programele olimpiadei să fie retransmise cu ajutorul unui satelit american. Este prematur să facem aprecieri asupra acestor transmisiuni. N.A.S.A. a lansat satelitul Syncom III, plasîndu-l pe o orbită ecuatorială, la o înălțime de 36 mii km, și tehnicienii au efectuat repetate operații de a-l sincroniza cu rotația pămîntului. Dacă safirele vor reuși să protejeze celula solară care alimentează stația

de televiziune spațială de primejdioși electroni care rătăcesc la această înălțime, spectatorul american va vedea în transmisie directă olimpiada. Pentru europeni însă situația rămâne mai complicată, căci Syncom III acoperă numai o treime a globului. De aceea imaginile captate la Point Mague, pe coasta americană a Pacificului, vor fi transmise în Canada unde vor fi înregistrate și expediate cu avionul la Bruxelles — 5-6 ore de zbor — și retransmise de Euroviziune.

Japonezii au depus mari eforturi pentru a informa întreaga lume pe calea imaginilor și a undelor de desfășurarea olimpiadei. 40 de studiouri radiofonice, 400 de cabine pentru radioreporterii, 200 de cabine pentru reporterii de la televiziune, 100 de amplasări fixe de telecamere etc., au fost prevă-

zute pentru transmisia în 59 de țări pe calea undelor și în 39 de țări cu ajutorul televiziunii.

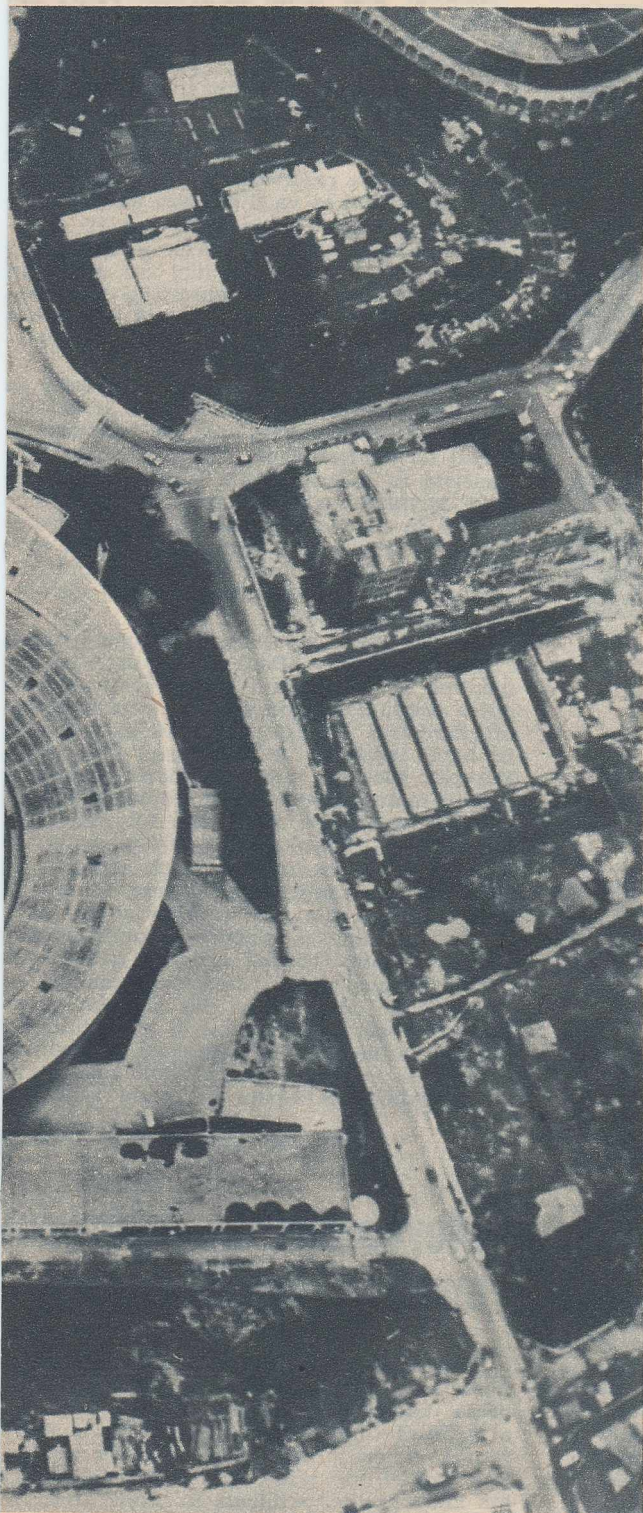
RITUAL

Astăzi, o dată cu apariția celor cinci cercuri intersectate deasupra muntelui Fujiyama — prin dîra special lăsată de avioane — la Tokio a bătut ora olimpiadei. Stațiile sînt pline de cei 30.000 de străini veniți din toate colțurile lumii și de japonezii care au avut noroc să găsească bilete. Conform tradiției Jocurilor Olimpice, fiecare ediție trebuie să fie deschisă de capul statului respectiv, care rostește consacrată formula (în cazul de față) : „Declara deschise Jocurile Olimpice ale celei de-a XVIII-a Olimpiade

a erei moderne“. După ce împăratul Hirohito a rostit aceste cuvinte, drapelul alb cu cele cinci inele întrepătrunse s-a înălțat încet, iar fanfarele au intonat imnul ediției de la Tokio a olimpiadei compus de dirijorul Mișue Imai. În același timp, jos, pe stadion, și-a făcut apariția alergătorul care a adus aci torța olimpică aprinsă în Grecia. După care au început să răsune pocnetele de pistol ale starterilor...

...În momentul cînd primele exemplare ale revistei noastre sînt difuzate în București, astăzi, 10 octombrie 1964, la ora 7 dimineața, toate cele de mai sus au și avut deci loc. Pentru că, să nu uităm : la Tokio soarele a răsărit cu 7 ore mai devreme decît la București.

C. BOZBICI

Vedere din avion a Stadionului Național din Tokio.

Jocurile Olimpice în filatelia

Cea de-a XVIII-a Olimpiadă reține atenția filateliștilor din întreaga lume prin noile emisiuni poștale care cinstesc grandioasa întâlnire a sportivilor din cele cinci continente. Numărul mărcilor poștale puse în circulație cu acest prilej este mai mare ca oricînd, fapt care a dus la o substanțială îmbogățire a colecțiilor filatelice cu tema „Olimpiadele“.

După cum se știe, prima ediție a Jocurilor Olimpice, desfășurată la Atena în 1896, a prilejuit și apariția primelor mărci poștale cu acest subiect. În acest fel, privind o colecție filatelică pe temă olimpică, putem trece în revistă întregul istoric al Jocurilor Olimpice moderne. Mai mult, putem să facem o incursiune în lumea anticilor. Ne oferă acest prilej prima serie poștală emisă de Grecia în 1896 : douăsprezece mărci frumoase atât prin subiectele alese pentru desenele lor, cît și printr-o gravură fină, ne aduc imagini ale olimpiadelor antice.

Cea de-a doua serie, emisă în 1906, a celebrat împlinirea unui deceniu de la deschiderea Olimpiadelor moderne. Jocurile Olimpice de la Paris (1900), St. Louis (1904), Londra (1908) și

Stockholm (1912) n-au fost celebrate în filatelia. Dar începînd cu cea de-a VII-a Olimpiadă (Anvers, 1920), administrațiile poștale s-au străduit să fie cît mai atente. Amsterdam, Los Angeles, Berlin, Londra, Helsinki, Melbourne, Roma, iată prilejurile unor emisiuni tot mai frumoase, la care se adaugă cele apărute în cinstea Jocurilor de iarnă (Cortina d'Ampezzo, Squaw Valley și Innsbruck).

La bogata reprezentare a Jocurilor Olimpice în desenele mărcilor poștale și-a adus și țara noastră o bogată contribuție. Este cunoscut faptul că emisiunile poștale olimpice din R.P. Romîna se bucură de o frumoasă apreciere în întreaga lume. Seria „Olimpiada de la Melbourne“, cele consacrate Olimpiadei de la Roma și apoi Jocurilor de iarnă de la Innsbruck, sînt cunoscute și cerute în întreaga lume. În desenele lor, mărcile noastre poștale au popularizat multe dintre disciplinele olimpice, precum și succesele sportivilor noștri. Edificatoare în acest sens este emisiunea „Medalii Olimpice“, consacrată succesorilor de la Melbourne și Roma.

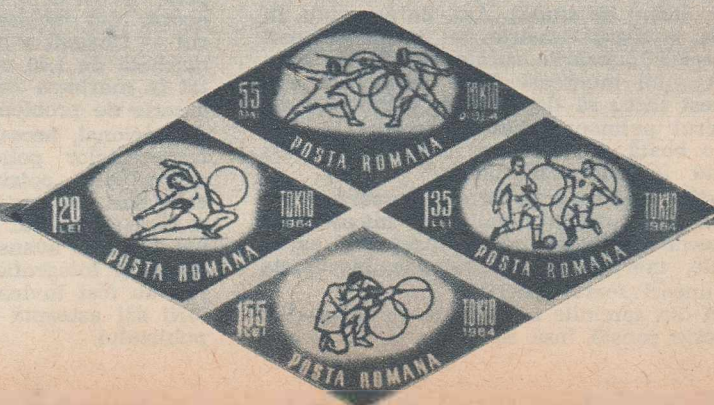
Cea de-a XVIII-a ediție a Jocurilor Olimpice este cîn-

stită în filatelia mai mult decît oricare altă ediție. În timp ce pentru toate celelalte olimpiade la un loc au fost emise în total aproape 600 de mărci poștale, numai pentru jocurile de la Innsbruck și Tokio au fost puse în circulație peste 300 de valori, astfel că, pînă la sfîrșitul acestui an, o colecție filatelică pe tema „Olimpiadelor“ va totaliza aproape o mie de mărci poștale.

Pentru Jocurile Olimpice de la Tokio, poșta noastră a emis 8 valori dantelate, 8 valori nedantelate și o colită. În desenele lor sînt reprezentate : sîrșitura la înălțime femei, lupte libere, volei, canotaj, scrimă, gimnastică, fotbal și tir. Valoarea nominală totală se ridică la 16,95 lei. Emisiunea este completată cu 7 plicuri „prima zi“, obliterare cu o ștampilă specială.

Printre alte emisiuni poștale consacrate Jocurilor Olimpice de la Tokio remarcăm pe cele puse în circulație de administrațiile poștale din R. D. Germană, U.R.S.S., Italia, Franța, R. P. Ungară, R. P. Polonă, India, Iordania, Coasta de Fildeș etc.

Val TEDEICĂ

Geografia medicală

Da, o atare știință există. Iată și cîteva dintre problemele ei: unde mocnesc focarele permanente ale unor boli, ce cauze le provoacă, cum se transmit, ce urmări au?

Interesul față de această știință a crescut atît de mult în Anglia, încît Asociația regală de geografie, împreună cu Societatea de medicină, au creat un comitet medico-geografic care s-a angajat să întocmească în primul rînd un atlas medico-geografic național.

În cadrul unui recent congres internațional de geografie, profesorul Dudley Stamp de la Universitatea din Londra, președinte al Asociației regale de geografie, a prezentat o expunere intitulată „Geografia vieții și a morții”. El a arătat cum hărțile medico-geografice oglindesc mortalitatea provocată de diferite boli în lumea întreagă, pe un anumit continent, într-o țară sau chiar într-o regiune sau un oraș. De pildă, hărțile medico-geografului May ilustrează istoria izbucnirii, răspîndirii și stingerii holerei, începînd din anul 1816.

O serie de hărți întocmite de dr. Lambert permit să se observe o dependență directă între densitatea populației și propagarea malariei în Bengal-India.

Africa atrage în prezent în mod deosebit atenția medico-geografilor. Creșterea lentă a populației ei timp de secole a fost în mare măsură condiționată de boli, în parte necunoscute de popoarele Europei, Asiei și Americii, cum ar fi, de pildă, boala somnului, frigurile galbene etc. Clima umedă, toridă, prielnică infecțiilor, insectele transmițătoare de boli — musca-țețe, țînțarii mosquito — sînt agenți patogeni activi care, alături de condițiile de ordin social-economic contribuie la creșterea mortalității în Africa. Există aici chiar o zicală care spune că africanul care nu suferă decît de o singură boală are noroc.

Vremea „molimelor” a trecut. Totuși omenirea mai suferă și acum, dar de cu totul alte maladii.

Din bolile cronice, cea mai răspîndită este în prezent conjunctivita granuloasă, care afectează, potrivit datelor O.N.U., peste 500 de milioane de oameni — a șasea parte din omenire! Peste 150 de milioane de oameni suferă de malarie. Ambele boli sînt legate geografic de anumite teritorii, dar această legătură este determinată nu atît de condițiile naturale, cît de cele sociale — în primul rînd de mizerie și ignoranță, de subnutriția cronică de care suferă o mare parte a locuitorilor globului.

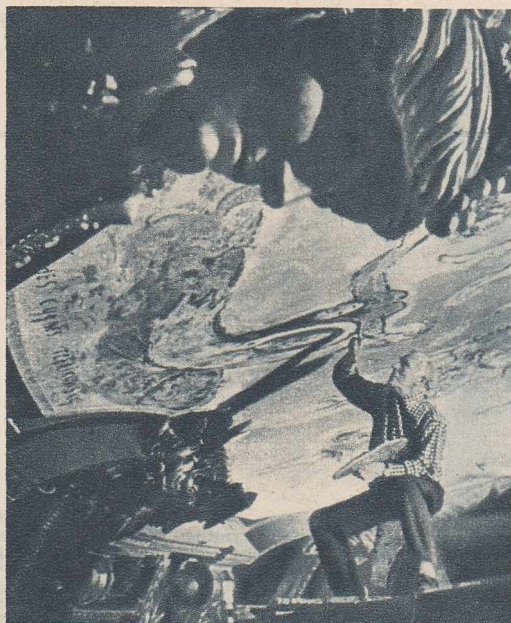
Profesorul Stamp a arătat că distribuția geografică a unor boli capătă uneori un caracter destul de ciudat. Așa, de exemplu, în Anglia cancerul gastric se întîlnește mai frecvent în așezările rurale din Wales și în alte regiuni muntoase. Este foarte probabil ca acest lucru să fie legat de calitatea apei. Cancerul pulmonar este în general în Anglia o boală a orașenilor, deosebit de răspîndită în sud-estul țării.

Hărțile medico-geografice sugerează necesitatea unui studiu detaliat al microclimei, în special în orașele mari, unde, fără cauze vizibile, mortalitatea în raioane învecinate este uneori foarte diferită.

Una din sarcinile importante ale geografiei medicale constă însă în a studia nu numai

amplasarea și mișcarea bolilor, ci de asemenea „clima ideală”, cea mai favorabilă activității fizice și intelectuale.

N. STOIAN

Marc Chagall lucrînd la noul plafon al Operei din Paris.

Opera pariziană sub o nouă cupolă

La 23 septembrie Opera din Paris și-a re-deschis stagiunea cu baletul lui Maurice Ravel „Daphnis și Chloé”. Îndreptîndu-și ochii spre plafonul cupolei, înainte de ridicarea cortinei, spectatorii au putut admira noua sa haină, opera pictorului parizian Marc Chagall, cunoscut maestru al culorilor.

Monumentala lucrare a lui Chagall acoperă acum — însă fără a o distruge — vechea decorație a cupolei, familiară spectatorilor parizieni, pe care autorul ei J. E. Le-neveu o intitulase „Orele zilei și ale nopții”. Pe cei 200 m p, cît însumează suprafața sferică a cupolei, Chagall își desfășoară acum tema sa „Personaje ale repertoriului”: Othello, Mefisto, Carmen, Romeo și Julieta...

Comentînd evenimentul, ziarul „Le Monde” arată că, spre deosebire de înaintașul său care a lucrat pe schele, direct sub cupolă, ajutat de o armată de oameni — „altă epocă, altă tehnică”, după cum observă ziarul — Chagall a lucrat la scară redusă pe o machetă de 1,40 m p. Reproducerea machetei la mărimea naturală a cupolei a ridicat o serie de probleme complicate: spațiul tridimensional, necesitatea îmbinării perfecte a fragmentelor policrome, necesitatea redării ansamblului potrivit viziunii de sinteză a artistului într-un spațiu curb fără început și fără sfîrșit etc. etc. Cu ajutorul mijloacelor tehnice avansate, oferite de aparatura optică și fotografică modernă, aceste dificultăți au fost învinse, iar artistul și colaboratorii săi așteaptă acum cu emoție verdictul publicului.

Comunitate „în stare de congelare”

Nicicînd pînă acum în istoria Pieței comune sesiunea de toamnă nu s-a deschis atît de tîrziu și nu a înregistrat atît de puține rezultate. (...)

Deasupra aproape fiecărei probleme importante plutesc norii îndoielii. Lipsa de dorință a R.F.G. de a înainta fie măcar și cu un pas în chestiunea prețurilor la cereale face ca șansele rezolvării acestei probleme în decembrie, cînd ea va fi din nou luată în discuție, să fie foarte reduse. La actuala întîlnire a miniștrilor de externe a celor șase nu s-a putut ajunge la nici un acord în privința fuziunii Înaltei autorități a cărbunelui și oțelului cu Piața comună și Comisia europeană, ceea ce în sine nu ar fi constituit decît un pas foarte modest.

Adăugînd la aceasta, răcirea intervenită în „relațiile speciale” dintre Franța și R.F.G., precum și perspectivele unei noi încordări în cursul iernii, legate de runda Kennedy (negocierile în cadrul GATT legate de problemele tarifare), se poate spune că, din momentul în care s-a vorbit de transformarea Comunității europene dintr-un organism economic într-unul politic și pînă-n prezent, „cei șase” nu au fost niciodată mai departe de atingerea țelului.

„Comunitatea se găsește aproape într-o stare de congelare. Dacă degerăturile se vor menține în organismul Pieței comune, s-ar putea produce cangrena. După cum a declarat ministrul de externe al Belgiei, Spaak, în luna ianuarie, la Adunarea Consiliului Europei, succesul inițial al Pieței comune a fost în mare parte de ordin psihologic. Dacă îndoiala va începe să-și facă tot mai mult loc, factorul psihologic ar putea acum să acționeze în sens invers. Piața comună va avea de făcut față hopului greu al creării unei uniuni în domeniul energiei și transporturilor, precum și elaborării unei politici agrare comune. Tocmai lipsa de progres în stabilirea unor puncte de vedere comune în chestiuni de acest gen a dus la submișarea Înaltei autorități a cărbunelui și oțelului în perioada anilor '50. De asemenea, și Comisia europeană ar putea să fie mult mai puțin invulnerabilă decît pare la prima vedere.

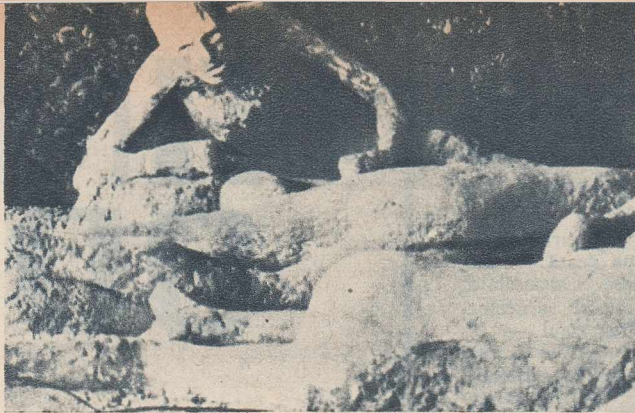
(din „The Economist” — Londra)

Mercenari în ajutorul armatei lui Mobutu

Recrutarea mercenarilor de către guvernul Chombe a stîrnit numeroase comentarii în presa internațională. Majoritatea lor fac o legătură directă între recurgerea la mercenari și criza din sinul armatei congoleze. Astfel, de pildă, într-o corespondență din Leopoldville, publicată în „New York Times” sub semnătura lui Lloyd Garrison, se subliniază că oficialitățile congoleze și diplomați străini din capitala Congoului consideră aportul mercenarilor ca indispensabil pentru regimul de la Leopoldville, armata congoleză dovedindu-se, în marea majoritate a cazu-

O recentă descoperire din orașul Pompei: familia patricianului Fabius Rufus.

Va mai pieri o dată Pompeiul?

ilor, de-a dreptul ineficace în luptele cu ășculații.

Dar constatarea că armata lui Mobutu (30-35.000 oameni) nu este în stare să facă față singur situației poate fi întâlnită și în alte ziare. „Ultimele câteva săptămâni — irată Susan Fuller într-un articol din ziarul britanic «The Scotsman» — au dezmințit în mod penibil propaganda generalului Mobutu, comandantul șef al armatei congoleze, potrivit căreia oamenii săi pot rezista singuri, după plecarea forței O.N.U., și au demonstrat că armata este lipsită în mod alarmant atât de hotărâre cât și de disciplină... Amenințările cu pedeapsa cu moartea proferate de Ministerul Apărării la adresa acelor soldați care au dat dovadă de lașitate în fața inamicului — se mai arăta în articol — sînt ignorate“. Susan Fuller exemplifică: „Sutele soldați din provincia Kivu și-au aruncat armele și au fugit în Usumbura. Alții și-au lezbrăcat uniformele și și-au pus hainele civile atunci cînd au apărut rebelii“ (partizanii — n.n.).

Un fapt similar e relatat de agenția americană U.P.I.: o mie de jandarmi încadrați în armata centrală au refuzat să se îmbarce în avioanele cu care urmau să plece pentru a întări forțele armate, în vederea unei încercări de a recuceri orașul Stanleyville...

Care este explicația acestei stări de lucruri din armata lui Mobutu? Autorul unei alte corespondențe din Leopoldville, apărută tot în „New York Times“, scrie: „În ceea ce-i privește pe răsculați (partizanii, care, precum se știe, controlează o cincime din teritoriul țării — n.n.), principala lor superioritate constă nu în pregătirea lor de luptă, ci în faptul că au un țel. Ei știu pentru ce luptă... Pe cînd soldații congolezi nu au deseori nici cea mai vagă idee asupra cauzelor pentru care au fost miinați să lupte...“ De unde reiese că factorul moral își exercită serios influența în cadrul ostilităților din Congo. Și că apelul lui Chombe la ajutorul mercenarilor nu este lipsit de țel.

I. C.

Pînă și pentru garda sa personală, Chombe a recurs la mercenari.

Cu nouăsprezece veacuri în urmă, orașul Pompei a fost acoperit de lava provenită din erupția vulcanului Vezuviu. Deși săpăturile arheologice au început de două secole, de-abia acum o sută de ani un arheolog a reușit să pună la punct un procedeu pentru a scoate cît mai intacte de sub munții de cenușă victimele dezastrului. De atunci, cercetătorii au scos la iveală numeroase mărturii ale zguduitoarei tragedii tănuite de lavă.

Una din descoperirile mai recente o constituie casa patricianului Fabius Rufus, pe care moartea l-a surprins în încercarea disperată de a se salva tîrîndu-se peste cadavrele membrilor familiei sale, răpuse fulgerător de gazele emenate de vulcan. Unele ziare din Occident relatează însă că această emoționantă descoperire nu poate fi văzută de turiști. Casa patricianului a fost împrejmuțată cu sîrmă ghimpată, iar anunțuri mari interzic accesul vizitatorilor.

Motivul acestei interdicții îl constituie pericolul ca descoperirea să se deterioreze. De altfel întregul Pompei este amenințat de distrugere. Deși numai într-un an s-au încasat peste 187 milioane de lire de la cei 625.000 de turiști care au vizitat Pompeiul, pentru întreținerea muzeului s-au alocat doar 21 milioane de lire. Cu această sumă s-au putut acoperi numai cheltuielile administrației, nemărirămînd astfel nimic pentru restaurare sau noi cercetări.

Cu toate că aproximativ jumătate din orașul Pompei, poate partea cea mai interesantă, se mai află încă nedezgropată, conducerea șantierului care efectuează săpăturile declară că nu mai dispune de nici un fel de fonduri.

În fața acestei situații, mulți comentatori de presă se întrebă: oare va fi lăsat Pompeiul să piară pentru a doua oară?

Z. VASILIU

Havana: „Vom învinge și în bătălia apei“

Problema aprovizionării cu apă a capitalei Cubei datează de multă vreme. Se știe, de pildă, că timp de peste cinci decenii — între anii 1519 și 1575 — apa era adusă în Havana cu barca sau pe spinarea animalelor, din La Chorrera. Bineînțeles că în secolele ce au trecut metodele de aprovizionare s-au schimbat, dar lipsa apei s-a menținut.

Extinderea orașului și creșterea numărului locuitorilor săi, scrie revista cubană „Bohemia“, au făcut necesare lucrări speciale pentru aprovizionarea cu apă a Havanei, aceasta concretizîndu-se mai cu seamă în construirea apeductului numit Cuenca Sur *) — principala sursă de aprovizionare cu apă a orașului.

Din pricina diametrelor insuficiente ale conductelor de distribuție, cît și a pierderii unui mare procent de apă din această rețea veche de peste patruzeci și cinci de ani (la Havana, datorită scurgerilor din rețea și din instalațiile din case, se pierd aproximativ 40 de milioane de galoni**) de apă pe zi), situația aprovizionării cu apă este dificilă;

în puține sectoare ale orașului apa curge în tot timpul zilei.

Ar putea părea ciudat că la Havana — oraș scaldat de imensitatea oceanului — apa constituie o problemă. Dar iată că tocmai acest paradox contribuie la dificultatea asigurării necesarului de apă pentru locuitorii Havanei și pentru industriile sale. Deoarece în provincia în care este situat orașul nu există riuri, alimentarea cu apă se realizează din pătura subterană. Vecinătatea oceanului face însă ca straturile freatice să nu poată fi folosite decît în anumite limite, pentru a se evita pătrunderea apei sărate. Autoritățile cubaneze au proiectat în ultimul timp o serie de măsuri menite să pună capăt acestei situații. În primă urgență se urmărește descoperirea scurgerilor de apă și repararea rețelei. Pentru o mai bună organizare a acestei acțiuni, Havana a fost împărțită în cinci zone, în care vor activa brigăzi de instalatori, ca o adevărată armată luptînd sub lozincă: „Să nu se piardă nici o picătură de apă“.

În cadrul planului general de măsuri mai sînt cuprinse și lucrări de zăgăzuire a riuurilor de pe Coasta Nord, de la Bacuranao pînă la Canasi, care vor contribui la îmbunătățirea considerabilă a alimentării cu apă în sectorul nordic al Havanei.

În vederea punerii în aplicare a acestui plan, guvernul revoluționar a alocat fonduri importante care garantează realizarea în întregime a tuturor măsurilor preconizate în cadrul campaniei: „Vom învinge și în bătălia apei“.

M. UNGUREANU

*) Bazinul sud.
**) un galon = 4,545 l.

Ce se petrece în satul spaniol

Țărani din Andaluzia care și-au părăsit satele natale așteptînd în fața porții unei fabrici din Malaga în speranța de a fi angajați.

Așezările țărănești ale Spaniei sînt amenințate. Acest strigăt de alarmă a fost lansat de asociația spaniolă „Caritas“ într-un raport cu privire la condițiile sociale intolerabile din regiunile agrare ale Andaluziei, Castiliei și Aragonului, aflate de fapt în mina marilor latifundiați. Pe baza unor cercetări și studii temeinice, raportul arată că numărul locuitorilor satelor spaniole scade în mod îngrijorător. În 7.429 localități rurale, dintre care o mare parte se află într-o stare de cruntă înapoiere și decădere economică, populația se cifrează în medie sub 3.000 de locuitori.

Rezultatul degradării materiale și morale îl constituie emigrarea în masă a populației spre orașe.

Țăranii săraci, cu stare mijlocie și argații — remarcă raportul asociației „Caritas“ — care formează 47 la sută din populația activă a Spaniei, au o situație atît de proastă încît depopularea satelor nu va putea fi oprită dacă nu se vor lua măsuri.

În sate aproape că nu întîlniți astăzi tineri sau oameni de vîrstă mijlocie; ele nu mai sînt locuite decît de persoane de peste 50 de ani, care nu îndrăznesc să facă saltul incert spre oraș. Faptul acesta a fost evidențiat o dată în plus cu ocazia unei recente acțiuni pentru vaccinarea copiilor și tineretului împotriva poliomielitei, una din racilele cele mai teribile ale Spaniei.

Br. D.

ÎN AJUNUL CONFRUNTĂRII ELECTORALE DIN ANGLIA

Pe malurile Tamisei a poposit o toamnă însorită și plăcută care îmi amintește de „Indian Summer”, faimoasa „vară indiană” newyorkeză, căci un octombrie cu cer senin nu prea intră în obiceiurile locului (este a treia lună de când aștept cu nerăbdare prima ceață — reductibilul „fog” londonez). Cei mai favorizați sînt însă deocamdată „călătorii” politici care-și cuturează circumscripțiile în cadrul turnelor electorale și își pot desăvîrși campania în aer liber. Programul — în special acela al liderilor partidelor — este atît de încărcat cu trasee și discursuri, încît se apelează la cea mai largă diversitate de mijloace de transport, pornind de la automobil pînă la elicopter. De la statele majore ale partidelor, adevărate furnicare în aceste zile, pornesc în toate direcțiile planuri și instrucțiuni de manevre tactice sau indicații noi pe teme electorale. Și dacă numai o parte a publicului asistă la adunările unde iau cuvîntul candidații, tehnica modernă vine în ajutor și face ca discursurile lor să pătrundă prin zidurile caselor. Radioul și televiziunea, dar mai ales aceasta din urmă, au devenit elemente de bază ale competiției dintre partide. Statisticienii amatori de cifre senzaționale au și inițiat de altfel un fel de campionat. „Television Audience Measurement”, specializată în materie, a calculat că în prima săptămîină a lunii octombrie liderul laburist Harold Wilson a fost „privit” în 3.600.000 de case, Sir Alec Douglas Home în 3.074.000, iar liderul liberal Jo Grimond în 2.270.000 de case. Punctajul clasamentului este în continuă creștere pe măsură ce se apropie ziua scrutinului.

Sîmbătă 10 octombrie, cînd „Flacăra” iese proaspăt pe piață, aici, la Londra, H. Wilson se adresează alegătorilor din circumscripția East Flintshire, unde candidata laburistă Irene White a cîștigat precedentele alegeri din 1959 la o diferență de numai 75 de voturi. Cu o zi înainte a vorbit acolo primul ministru Alec Douglas Home. Confruntarea e foarte strînsă. Exemplele arată că așa-ziselor circumscripții „marginale”, cu un pronunțat echilibru de forțe, li se acordă o atenție mărită, ele constituind unul din marile semne de întrebare ale votului final. De altfel rezultatul scrutinului constituie cu atît mai mult un semn de întrebare cu cît la ora aceasta în mintea alegătorului englez încă nu sînt prea clare deosebiri de poziție între partidele conservator și laburist într-o serie întreagă de probleme de politică internă și externă.

Între timp însă campania se desfășoară în cadrul vechilor tradiții nelipsind bineînțeles nici nota de umor, specific britanic, atunci cînd împlinirile oferă prilejul potrivit.

Un candidat, conservatorul Anthony Fletcher, își duce campania într-o atmosferă... sportivă. Fost boxer și schior în echipa Oxford, jucător de rugbi, alergător de cros cît și posesor al unui brevet de pilot, el nu pierde ocazia de a face improvizate demonstrații în fața alegătorilor. Dat fiind însă că în Anglia sportul se află la loc de cinste, nimănui nu i se pare că Fletcher ar fi un extravagant. Laburistii, cu o majoritate de numai 607 voturi în alegerile trecute în respectiva circumscripție sînt nevoiți să combată din răspuseri... performanțele adversarului sportiv.

Se spune că la numai 10 minute distanță de palatul Westminster, în Battersea South, s-ar afla cheia victoriei în alegeri. Legenda pretinde că în ultimii 35 de ani, partidul care a obținut superioritatea în această circumscripție a format și viitorul guvern. Se dă ca exemplu cazul lui Winston Churchill care în 1929, ca ministru al finanțelor, a introdus acolo o taxă asupra pariurilor. Cîteva luni mai tîrziu candidatul laburist a cîștigat voturile în circumscripție iar partidul laburist alegea generalul. Deocamdată ziarul scriu că populația din această circumscripție nu pare definitiv decisă asupra alegerii candidatului. Va trebui deci să așteptăm data de 15 octombrie pentru a constata dacă istoria povestită nu se bazează cumva pe o simplă coincidență, fiindcă altfel, s-ar putea ușor renunța la o campanie generală costisitoare și surmenantă, reducîndu-se doar la un duel limitat la Battersea South. Mult mai probabil este însă că în balanța voturilor ponderea principală o vor avea pozițiile laburiste și conservatoare față de principalele probleme de politică internă și externă ale Marii Britanii.

Liviu RODESCU

Pe masa Conferinței de la Cairo

Conferința statelor neangajate este apreciată ca una din cele mai importante reuniuni ale anului diplomatic. Lucrul acesta este justificat nu numai de sfera largă a problemelor dezbătute (probleme care caută să formuleze un răspuns și o poziție comună a participanților la chestiuni cum ar fi apărarea și întărirea păcii și securității mondiale; rezolvarea prin tratative a problemelor internaționale litigioase; dezvoltarea colaborării interstatale; lichidarea definitivă a colonialismului etc.), ci și din punctul de vedere al participării unor personalități politice la Conferința de la Cairo, într-adevăr, în marea lor majoritate, cei 58 reprezentanți ai unor țări din Asia, Africa, America Latină și Europa (dintre care 11 cu titlul de observatori) sînt conducători de state și de guverne. La Cairo, în sala Palatului Universității, sînt prezenți premierul indian Lal Bahadur Shastri, președintele R.S.F. Iugoslaviei, I. B. Tito, președintele Algeriei, Ben Bella, președintele Republicii Congo (Brazzaville), Massemba Debat, președintele Ibrahim Aboud al Sudanului, președintele Tubman al Liberiei, președintele Burghiba al Tunisiei, președintele Melou al Libanului ș.a.m.d.

Conferința de la Cairo reprezintă o continuare a reuniunii care a avut loc cu trei ani în urmă la Belgrad. Dublarea numărului statelor participante sugerează

evidența propagarea ideilor conținute în rezoluția conferinței. În esență este vorba tocmai de „răspunderea pentru menținerea păcii în întreaga lume”.

Actuala reuniune a înregistrat declarațiile favorabile ale șefilor de state și guverne pentru o largă colaborare politică, economică și culturală în lume. Precedată de o conferință a miniștrilor de externe care a pregătuit principalele propuneri, conferința s-a ancorat cu multă putere de evoluția internațională actuală. Propunerile delegației cipriote pentru soluționarea problemei Ciprului, propunerea delegației R.A.U. privind lichidarea bazelor militare străine, ca o măsură pentru salvagardarea păcii, constituie dovezi elocvente în această direcție. „Statele neangajate, scria cunoscutul ziarist egiptean Heykal în *Al Abram*, trebuie să convingă omenirea că pacea veritabilă este posibilă”.

Observatorii sînt de părere că însemnătatea Conferinței de la Cairo rezidă și în multiplele contacte personale, bilaterale dintre conducătorii marelui număr de state reprezentate. Această conferință poate convinge cu toată elocința că ideea securității mondiale, a rezolvării problemelor litigioase prin tratative răbdătoare, bazate pe egalitatea deplină a părților, a devenit nu numai o posibilitate ci și un imperativ al dezvoltării contemporane.

B. HASSAN

**ITINERARUL
ODER ȘI**

**ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE
DIN R. D. GERMANĂ**

Uneori, în istoria unui popor, 15 ani înseamnă foarte puțin. În istoria poporului german însă, cei 15 ani ce au trecut de la proclamarea Republicii Democratice Germane marchează o etapă deosebit de importantă și semnificativă. La 7 octombrie 1949 — o dată cu proclamarea R. D. Germane — s-au pus bazele primului stat muncitoresc-fărănesc din istoria Germaniei.

În acești 15 ani, oamenii muncii din R. D. Germană, sub conducerea Partidului Socialist Unit din Germania, au obținut succese importante pe calea progresului social multilateral, pe calea construirii socialismului.

„Sub aripa avionului apare deodată aeroportul „Schönefeld”. Modern și bine utilat, acesta este una din porțile de intrare ale Berlinului democrat. Încă din drumul pe care îl face de la aeroport spre centrul orașului, călătorul remarcă strînsa împletire între construcțiile vechi, dintre care unele monumentale, și cartierele întregi de clădiri noi, concepute în stil modern.

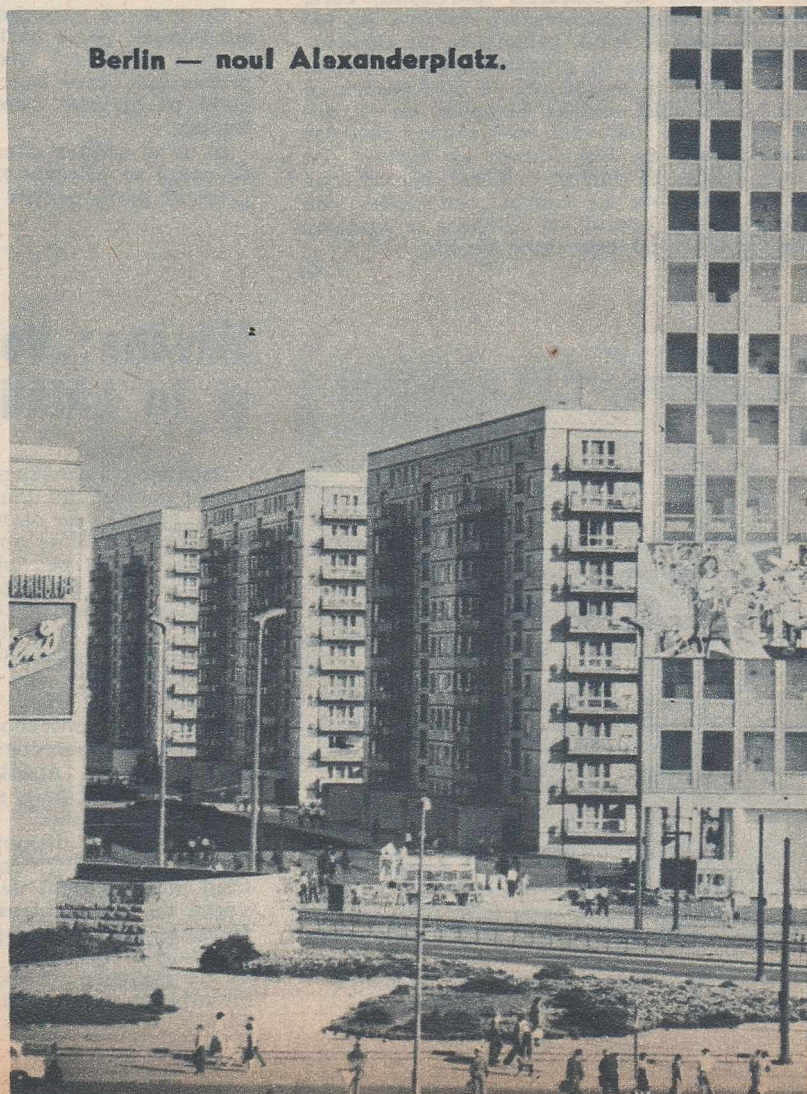
BERLINEZII LA EI ACASĂ

În ultimii cinci ani, în Berlinul democrat au fost construite peste 50.000 de apartamente. Ală-

turi de aceste construcții moderne se mai văd încă, din loc în loc, ruine, vestigii ale războiului.

Vizitatorul este pe drept cuvînt încîntat de noul cartier construit în Alexanderplatz. Un adevărat oraș — în centrul vechiului oraș — cu zeci și zeci de blocuri construite în ultimii ani, cu magazine și cinematografe moderne, cu restaurante și hoteluri. În imediata apropiere se ridică, nouă și impunătoare, clădirea dreptunghiulară a Consiliului de Stat. Se modernizează gara centrală a orașului. Șantierele de construcții înaintază a-

Berlin — noul Alexanderplatz.

NTRE ELBA

Apus de soare pe Oder.

cum pe renumita Unter den Linden, principala preocupare fiind aci refacerea unor vechi construcții monumentale, proiectate de celebrul arhitect Schinkel și distruse în timpul războiului.

...În peisajul cotidian al Berlinului, turnurile de macarale au devenit ceva obișnuit. Din cabina unei asemenea macarale, conduse de muncitorul Hermann Gieske, am aruncat o privire asupra construcțiilor berlineze. Se zăresc noile cartiere Treptow, Weisensee, Heinrich Heine, precum și numeroase blocuri răzlețe, construite în locul clădirilor distruse în timpul războiului. Toate, la un loc, dau o imagine de nou Berlinului democrat.

„Să reconstruim Berlinul” — este o lozincă care însuflețește pe locuitorii Republicii Democratice Germane. În cadrul planului guvernamental de reconstruire a centrului orașului, sînt refăcute unele clădiri vechi, monumentale, distruse în timpul războiului, și se construiesc noi edificii cultural-sociale. Merită subliniată grija arhitecților și a locuitorilor orașului de a asigura

o îmbinare armonioasă între noile blocuri moderne și arhitectura clasică germană.

I-am cunoscut pe berlinezi în timpul lucrului, ca și în timpul liber. Sînt oameni harnici și pricepuți. Am avut prilejul să stau de vorbă cu cîțiva muncitori, ingineri și tehnicieni de la una din marile întreprinderi ale orașului — „Elektro-Apparaten Werke”. Din discuțiile pe care le-am avut cu inginerul Gerhard Ziegler și cu tovarășii săi de muncă despre rezultatele obținute în producție mi-am dat seama cu cît entuziasm lucrează oamenii muncii din R. D. Germană pentru realizarea sarcinilor trasate de P.S.U.G. în domeniul construcției socialiste.

L-am reîntîlnit pe inginerul Gerhard Ziegler într-o duminică după-amiază în sălile Muzeului de artă orientală din Berlin. Ne-a vorbit de data aceasta cu însuflețire despre muzeele Berlinului, despre locurile pitorești din împrejurimile sale și despre perspectivele dezvoltării Berlinului democrat. Folosind propria sa expresie, se poate

spune că era „un berlinez la el acasă”, un îndrăgostit de orașul său.

TRADIȚIE, CULTURĂ ȘI PITORESC LA DRESDA

...Dresda ne întîmpină cu bulevardele sale largi, asemănătoare unor brațe deschise în fața prietenilor. Străzile sînt animate, viața pulsează cu putere.

A devenit aproape o tradiție ca primii pași ai călătorului sosit la Dresda să se îndrepte spre palatul Zwinger care adăpostește colecții de tablouri celebre. Se găsesc aici adevărate comori de artă — de la micul tablou „Frumoasa ciocolatieră”, a lui J. E. Liotard, pînă la celebra „Madona Sixtină” a lui Rafael. Am întîlnit aici, în timp ce vizitam galeriile, iubitori de frumos veniți din numeroase țări, fie ca turiști, fie cu diverse treburi prin R. D. Germană. Arta, frumosul, îi apropie pe oameni, îi împrietenește.

Interesantul oraș german de pe Elba este cunoscut de asemenea prin instituturile sale de învățămînt superior și de cercetări științifice. Este suficient să

amintim că Institutul politehnic din Dresda, cu facultățile sale, numără în prezent peste 22.000 de studenți și cadre didactice. Merită menționat de asemenea că în acest oraș a fost construit primul reactor atomic al R. D. Germane și tot aici își desfășoară activitatea aproape 150 de institute de cercetări în cele mai diferite domenii ale științei și tehnicii.

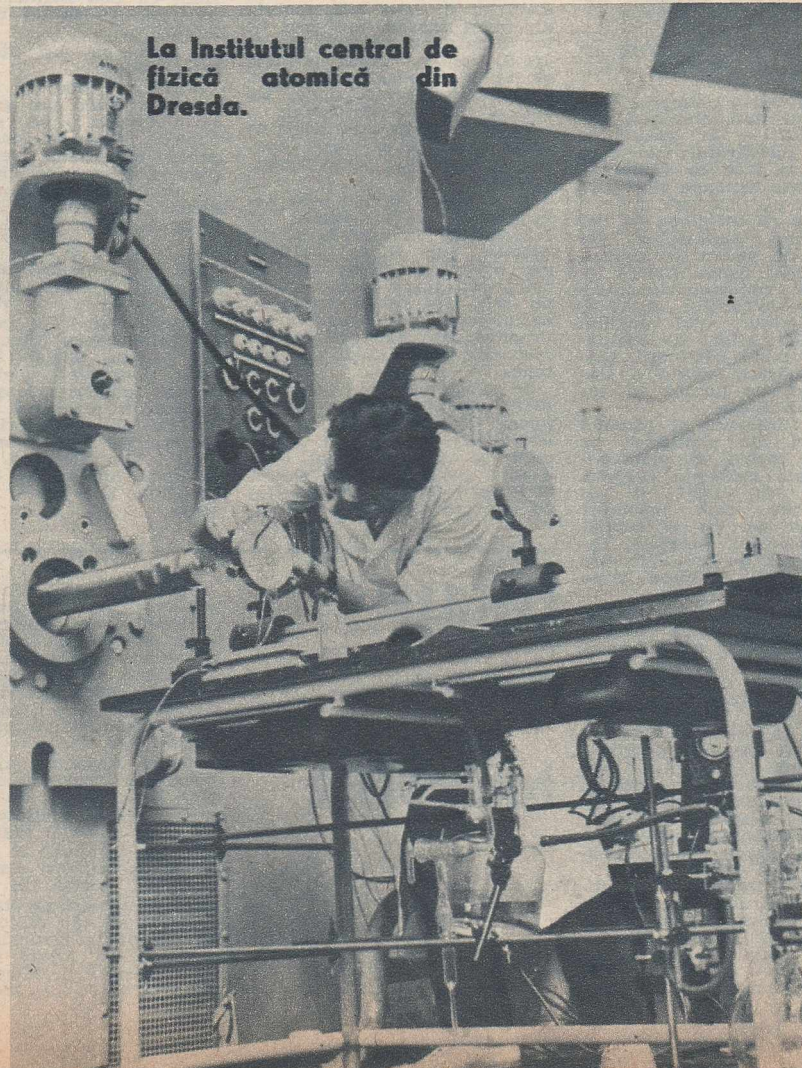
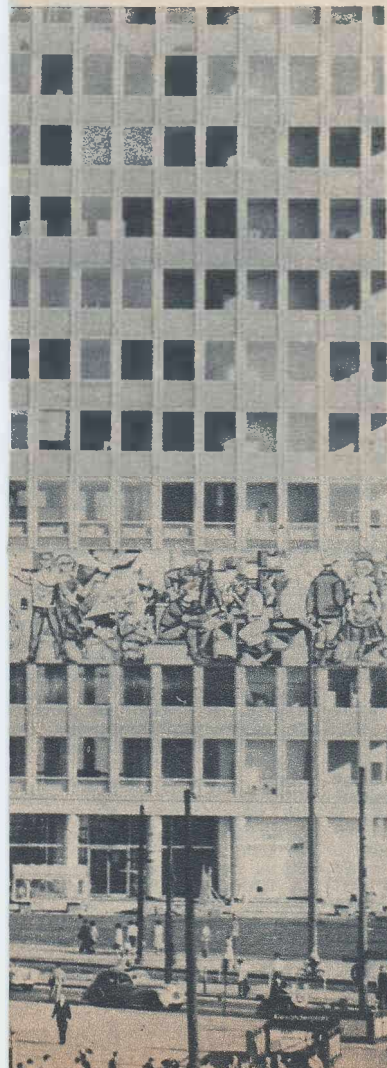
Orașul este în același timp un important centru industrial. Aici se produc oțel de scule și fibre sintetice, utilaj electrotehnic și țesături diferite, aparatură optică și conserve de tot felul. Am avut prilejul să vizitez una dintre cele mai mari întreprinderi din oraș, „Kamera-Kino Werke”, care, datorită produselor sale, este cunoscută în multe țări ale lumii. Aici se produc numeroase tipuri de aparate de fotografiat, aparate de filmat și camere de luat vederi pentru televiziune, aparate de proiecție de diverse tipuri, aparatură și instalații optice de înaltă tehnicitate etc.

Multe lucruri se pot spune despre Dresda, despre oamenii ei. Dresda este cunoscută însă și prin frumusețile naturale din împrejurimile sale. Astfel, la 20-30 km de Dresda vizitatorii întîlnesc două puncte turistice importante: Bad-Schandau și Bastei. Situată într-o regiune deosebit de pitorească, localitatea Bad-Schandau este o veche și cunoscută stațiune balneoclimaterică, construită inițial și amenajată ca o stațiune internațională de lux. Acum, an de an își petrec aici concediile de odihnă și își îngrijesc sănătatea zeci de mii de oameni ai muncii. Munții din împrejurimi și fluviul Elba, care curge domol la vale, oferă o minunată ambianță pentru amatorii de excursii.

De aici, de la Bad-Schandau, pornește în sus spre munte, prin pădurile de brazi și foioase, un drum cu multe serpentine, de-a lungul căruia sînt presărate cabane și restaurante pentru turiști. Punctul terminus al acestui drum pitoresc se află la Bastei, o înmănunchere de stînci golașe și sălbatice, legate între ele prin poteci săpate în piatră și podețe aruncate peste prăpăstii înguste, dar adînci.

...Am părăsit R.D. Germană cu frumoase amintiri despre orașele și satele vizitate, despre monumentele de cultură și frumusețile naturii, purtînd un sentiment de stimă și prietenie pentru harnicul său popor, constructor entuziast al socialismului.

Ion GĂLETEANU

ACTUALITĂȚI CINEMATOGRAFICE

La studioul cinematografic „București” PE DRUMUL „AMINTIRILOR”

„Marco Polo” călătorește din nou

Filmul destinat să revină pe ecran aventurile celebrului călător venetian fusese inițiat acum câțiva ani de o casă producătoare franceză, în colaborare cu studiourile iugoslave. Filmarea începuse, în regia lui Christian Jaque, cu o secvență spectaculoasă popularizată de întreaga presă din acea vreme: Marco Polo, interpretat pe atunci de actorul francez Alain Delon, își punea în joc viața la o partidă de șah cu hanul Kubilai. Tabla de șah era de mărimea imensei curți a palatului, iar figurile erau, firește, insuflete.

Dar, în ciuda campaniei de publicitate abil orchestrată, în scopul procurării de fonduri, producătorul Raoul Lévy n-a izbutit să-și asigure creditele necesare, astfel că filmul a fost sistat și amnat „sine die”.

Recent însă, înjghebindu-se o coproducție anglo-franco-italiană, filmările au putut fi reluate. Regia va fi asigurată de astă dată de regizorul Denys de la Patellière, asistat de regizorul englez Noël Coward. Pentru rolul vestitului călător italian a fost angajat tânărul actor german Horst Buchholz, iar în celelalte roluri apar Anthony Quinn (Kubilai Han), Robert Hossein (Nayam), Orson Welles, Elsa Martinelli, Omar Sharif etc.

Turnarea a început, firește, la Belgrad, unde se mai aflau în picioare imensele decoruri construite pentru prima versiune a filmului. O serie de exterioruri au fost apoi filmate în Egipt, Grecia, Turcia, India, Birmania și Thailanda.

In fotografie: o secvență din noul film.

Și astăzi când treci prin Humulești sătenii se întrec a-ți povesti despre Creangă. Pentru ei, povestitorul a trăit pînă mai deunăzi. Ei își „amintesc”: pe aici mergea Ionică la scîldat; aici se afla cireșul mătușii Mărioara, nevasta lui moș Vasile; sus, pe deal, în locul unde e acum un tei mic, se afla pe vremea aceea (citiți așa) un tei mare, scorburos, în care își avea cuibul pupăza lui Nică. Dacă n-ar fi acel „pe vremea aceea”, care trădează darul povestirii cu care sînt dotați mai toți moldovenii, ai crede că mulți dintre ei au fost martorii întâmplărilor lui Creangă. Și această siguranță cu care povestesc îl întimidează pe temerarul venit aici să materializeze „amintirile”, să le transpună pe ecran. Localnicii știu precis cum se îmbrăca Ionică, pe unde era poteca spre lingurari, chiar și ce i-a dat Smaranda fiului ei să le ducă de mâncare țiganilor.

— Ați filmat povestea cu cinepa? — ne-a întrebat într-o zi o bătrînă.

— Da, i-a răspuns regizoarea. — Păcat! V-aș fi jucat-o eu.

Și bătrîna a plecat, vădit nemulțumită. Iar noi am rămas să ne gîndim: cum să-i facem ca să-i mulțumim pe nenumărații cunoscători și iubitori ai lui Creangă? N-am găsit decît un singur răspuns: respectîndu-l pe Creangă, încercînd să-l urmărim gîndurile, păstrînd intact farmecul povestirilor marelui scriitor.

„AMINTIRILE” ȘI FILMUL LOR...

Un procedeu simplu, cunoscut de toți cineștii, corespunzînd — în cazul de față — adevărului istoric și literar, va face ca filmul să se păstreze aproape de opera din care s-a inspirat.

În timp ce imaginea va depăna firul amintirilor din unghiul de vedere al copilului-Creangă, banda sonoră va introduce comentariul, interpretarea amintirilor de către Creangă-matur, din unghiul scriitorului aflat, de timpuriu, în pragul bătrîneții, bolnav și părăsit, avînd o singură rază de lumină în suflet — copilăria.

Sensul dramatic al filmului „Amintiri din copilărie” se va naște tocmai din confruntarea unei existențe surpate, doborîte de boală și de nedreptățile unei orînduirii ostile, cu un vis — copilăria scriitorului, colorată, fericită, plină de nostalgie, așa cum o vede el după atîția ani.

Această formulă dramaturgică a fost aleasă de auzoarea filmului (și a scenariului literar), Elisabeta Bostan, și pentru că o ajută mai bine să urmărească „felul cum s-au răsfrînt asupra personalității în devenire a lui Nică a lui Ștefan a Petrii — copil dotat și sensibil — evenimentele, obiceiurile, oamenii satului moldovean de la jumătatea secolului trecut, cum au contribuit toate acestea la formarea marelui scriitor de mai tîrziu.

Subiectul filmului e constituit din înșiruirea acelor mici schițe cunoscute prin subtitluri ca: La scîldat, Pupăza din tei, Calul bălan, Bădița Vasile, Cu plugușorul, Caprele Irinucăi, unite între

ele prin scurte momente din viața lui Creangă-matur, animator hăzos al tristei bojdeuci din mahalaua Țicăului.

ACOLO UNDE SE FILMEAZĂ...

La comandamentul echipei, instalat în incinta Școlii de 8 ani din Humulești, poți afla oricînd programul lui Nică. Astăzi, și se va spune, e pe prund, la scîldat. Mîine va fi tot acolo (pentru film, Ionică trebuie să se scalde de mai multe ori ca să lăsa o dată bine). Iar poimîine, dacă va fi soare (ah, soarele din vara aceasta n-a fost de loc darnic cu echipele noastre!), se va duce la tirg să vîndă pupăza, știți unde, sub cetate, acolo unde s-a ridicat hanul acela vechi.

Treptat, programul zilei de filmare a înscris toate locurile pitorești din jurul Neamțului.

Nu i-a fost de loc ușor arhitectului Guță Știrbu să reconstituie Humuleștii de pe vremea lui Nică. Moldova s-a schimbat. Unde nu te aștepti îți apare în cadru cite un stîlp de înaltă tensiune, necunoscut pe vremea lui Creangă, fire electrice împînzesc cele mai îndepărtate cătune.

Se aleg unghiuri de filmare, se aleg locuri. Și de fiecare dată operatorul Julius Drukman întreabă: „Oare unde se afla scriitorul cînd a scris asta? Unde se vedea el situat? Ozana o fi văzut-o de sus, de la cetate, sau de

pe podul de lemn ce unea Humuleștii cu Tîrgu-Neamț?”

DAR INTERPREȚII?...

Ne-am adresat regizoarei, Elisabeta Bostan, cu o întrebare tradițională: „Cum v-ați înțeles cu interpreții?”

Răspunsul a venit spontan: — M-am înțeles excelent cu Eliza Petrăchescu (mătușa Mărioara), cu Corina Constantinescu (Smaranda), cu Emanoil Petruț (Ștefan a Petrii), cu Mircea Constantinescu (Moș Nichifor Coțcariul), cu Zoe Anghel (mătușa Mărioara), cu Ionică Bocancea (Nică).

— Deci, cu toți ați lucrat foarte bine...

— Nu, au fost și unii cu care am găsit mai greu limbajul comun; de exemplu, pupăza. S-a lăsat foarte greu prinsă și adesea refuza să filmeze. Pupezelor, ciudat, nu le place publicitatea. Fabuliștii ne-au creat o imagine falsă despre ele...

La Casa memorială „Ion Creangă” din Humulești, cei care au trecut în vara asta pe acolo au făcut cunoștință cu un moșneag hîtru, îmbrăcat într-un suman cam ponosit, purtînd plete albe, foarte autentice. Moșneagului șugubăț îi plăcea să se fotografieze cu vizitatorii. Drept recompensă le spunea povești despre Ion Creangă. Și se dovedea un foarte bun cunoscător. Foarte rar se prezenta:

— Mircea Constantinescu d la Teatrul de Comedie. Aștept să lăsa soarele, să ple la filmare.

...Multe amintiri au cres „Amintirile”. Cu ele în suflet echipa se întoarce la București. Aici îi așteaptă platurile: Casa Creangă, Școala de la Broșteni, bojdeuc (filmări frumoase, cu Artistu Poporului Ștefan Ciubotărașu) etc. Alte amintiri s vor adăuga șiragului începu la Humulești. Au și cinești amintirile lor. Poate că, vre odată, le va culege cineva

V. ISTRAT

PROFILURI

SARA MONTIEL

Aparițiile sale din filmele „Carmen de la Ronda” și „Ultimul meu tango” i-au atras Saritei Montiel simpatia multor spectatori. Actriță de bogate resurse, Sara Montiel și-a revelat și daruri de cîntăreață care i-au adus popularitate și pe piața discului.

Maria Antonia Abad s-a născut în provincia la Mancha, imortalizată de aventurile lui Don Quijote, și a trăit, în această regiune săracă și secetoasă o copilărie lipsită de bucurii. Ambiția de a deveni actriță i-a dat puterea de a înfrînge obstacolele și de a pași pe platourile de filmare de la Madrid. La început citeva roluri mărunte, apoi succesul cu filmele „Mariona Rebull”, „A început la

nunță” și „Nebunia dragos tel”. Dar aceste producții me diocre și titlul de „cea mai frumoasă femeie a filmului spaniol”, care i-a fost curînd acordat, nu puteau satisfac ambiția artistică a tinere actrițe. A plecat în căutarea de roluri mai generoase, ma întil în Mexic și apoi în Hollywood. Dar rare erau rolurile care îi pretindeau și altceva decît daruri fizice. Un singur film din această perioadă a reprezentat un veritabil efort artistic. Est vorba despre rolul interpretat în filmul lui Robert Aldrich „Vera Cruz”, în care Sara Montiel a triumfat alături de Gary Cooper și Burt Lancaster.

Reîntoarsă în Spania, Sara rita primește oferta de a juca

FESTIVAL DE FILME SHAKESPEARIENE LA WIESBADEN

Zilele acestea se desfășoară la Wiesbaden, (Republica Federală Germană) un festival al filmelor inspirate din capodoperele nemuritorului poet de la Stratford. Festivalul s-a deschis cu ecranizarea, datînd din anul 1935, a comediei „Cum vă place”, în interpretarea actorilor Elisabeth Bergner și Laurence Olivier. Printre filmele selecționate se mai numără recenta realizare a regizorului sovietic G. Kozințev, „Hamlet”, precum și o adaptare cinematografică după tragedia „Macbeth”, semnată de regizorul japonez Akiro Kurosawa și intitulată „Tronul înșngerat”.

In fotografie: Innokenti Smoktunovski în rolul lui Hamlet.

Monica Vitti, interpreta rolului principal în noul film al lui Antonioni.

FILMUL LA ORDINEA ZILEI

„Deșertul roșu”

Fenomen destul de rar în istoria festivalurilor de film, palmarea recentă Mostra de la Veneția a întrunit adunarea unanimă a publicului și criticii. În tot cazul nimeni nu contestă calitatea de eveniment apariției ultimei creații a lui Antonioni, filmul „Deșertul roșu”, și nici justificata sa încununare cu „Leul de Aur” al festivalului.

S-a spus despre Michelangelo Antonioni că este omul care a „dedramatizat” spectacolul cinematografic, că e creatorul unei noi „caligrafii audiovizuale”. Dar meritele cineastului italian nu pot fi limitate la destrămarea unor tradiții oscifate ale limbajului filmic. Ultima sa operă, „Deșertul roșu”, confirmă faptul că investigațiile sale nu se opresc la nivelul tehnicii, că ele sînt dictate de o imperioasă necesitate de a explora, cu mijloacele filmului, universul interior al omului, care în lumea capitalistă este oprimat de hipertrofia unei tehnici puse în slujba exploatații.

Filmele sale din trilogia „Aventura”, „Noaptea” și „Eclipsa” pătrundeau sub clopotul de vid al unei societăți de privilegiați, în care doar cîte unul sau doi indivizi ajungeau să perceapă procesul de înstrăinare, de „alienare”, în care îi condamnă mediul lor. Cu „Deșertul roșu” Antonioni a părăsit mediul „douce vita”, pentru o anumită societate burgheză, tehnocratică. Drept fundal și catalizator al nevrozei contractate de eroina principală, Giuliana, el a luat peisajul industrial al orașului Ravenna.

„În film este vorba de o grevă”, precizează autorul. Evenimentul e în aparență străin de personajul Giuliana, pe care îl atinge doar în trecăt. Dar în realitate e un aspect nevralgic al fundalului pe care se proiectează acțiunea filmului meu: coșuri de fabrică, silozuri, cargouri care vin și pleacă de-a lungul canalului, peisajul care se schimbă pe zi ce trece”.

Personajul interpretat de Monica Vitti este o ființă traumatizată sufletește de pe urma unui accident. Soție a unui inginer, om bine intenționat dar lipsit de căldură, mamă a unui copil de o sensibilitate maladivă și abuzivă, ea nu-și găsește locul în ambianța de indiferență, străină oricărei adevărate comunicări umane, specifică societății în care trăiește. Caută să evadeze într-o aventură extraconjugală cu un coleg al soțului ei, încearcă să-și găsească o activitate independentă, dar nu izbuteste să se integreze în universul dezumanizant al mediului ei.

Deruta morală, dezechilibrul afectiv al eroinei sînt exprimate — după părerea unanimă a criticii — cu o rară sinceritate prin stilul de joc modern și nervos al Moniciei Vitti, interpreta preferată a lui Michelangelo Antonioni.

În alte roluri apar, cu realizări mai puțin desăvîrșite, actorul englez Richard Harris (cunoscut la noi ca protagonist al filmului „Vistă sportivă”) și Carlo Chionetti în rolul soțului.

Gustul rafinat care a prezidat la elaborarea plasticii filmului a fost salutat cu entuziasm de critica de specialitate. „Deșertul roșu” este considerat ca o capodoperă de virtuozitate cinematografică, la care au contribuit, alături de regizor, operatorul Carlo di Palma și arhitectul Poletto.

Abordînd pentru prima dată culoarea, Antonioni i-a conferit un rol determinant în evocarea ambianței care o obsedează pe eroină, alterîndu-i raporturile cu cel din jurul său. Peisajul industrial constituie un fundal organic integrat în dramaturgie. Armoniile cromatice care orcheștrează momentele cheie ale acțiunii sînt condiționate de starea sufletească a eroilor. De aceea lumea în care trăiesc, asemenea pustului lor interior, are culoarea infernului.

Ana ROMAN

1 La iarmaroc. Nică (Ionică Bocancea) e gata să vîndă unni blîru moșneag (Mircea Constantinescu), vestita pupăză-ologin a Humuleștilor.

PE ECRAANUL LUI OCTOMBRIE

Umbrele din Cherbourg

Marele Premiu al Festivalului cinematografic de la Cannes a încununat în primăvara acestui an o realizare cinematografică de un gen deosebit, merită unui larg succes de public. Filmul lui Jacques Demy „Umbrele din Cherbourg” abordează într-adevăr pentru prima dată genul cine-operă nu ca o transpunere a unui spectacol preexistent, ci sub forma unei lucrări inspirate din actualitate și concepută special pentru ecran. Începe ca cea mai clasică poveste de dragoste, cu venicul „un băiat iubea o fată”. Dar pentru că trăiesc în anii

războiului din Algeria, tinerii trebuie să se despartă: băiatul a fost chemat sub armă. Cînd se întoarce pe cheurile umede ale Cherbourgului, o găsește pe iubita lui măritată cu un altul. Nu putuse îndura singurătatea și a alesese această cale pentru a asigura un cămin copilului care trebuia să se nască. Naivă și pură, povestea logodnicilor din Cherbourg are farmecul desuet și melancolic al romanțelor sentimentale.

In fotografie: Catherine Deneuve protagonista filmului francez „Umbrele din Cherbourg”, programat zilele acestea pe ecranele noastre.

2 Iață-l pe Nică, venit la tirg și strigîndu-și „marfa”.

3 „Pe drumul amintirilor” nu se poate păși fără a începe, ca și în „Amintiri”, prin evocarea dragostei mamei (Corina Constantinescu) pentru „copilul cu păr bălai”.

filmul „Ultimul cuplet” cu teate că obiectase cu sinceritate: „Dar eu nu prea știu cînt!” și-a asumat însă scul și s-a văzut, peste oapte, consacrată cîntăreții vedetă a discului. De unci a pornit seria filmelor muzicale, în care se înfrîu „Carmen de la Ronda”, „Ultimul meu tangou” și „La oieterra”. Imaginea alăturată o înfrîșează pe Sara Montiel într-o enă din noul său film „Nopti în Casablanca” (coproducție franco-italo-spaniolă, realizată de regizorul francez Henri Decoin) în care își găsește vechiul partener, actorul francez Maurice Rost.

A. R.

cititorii

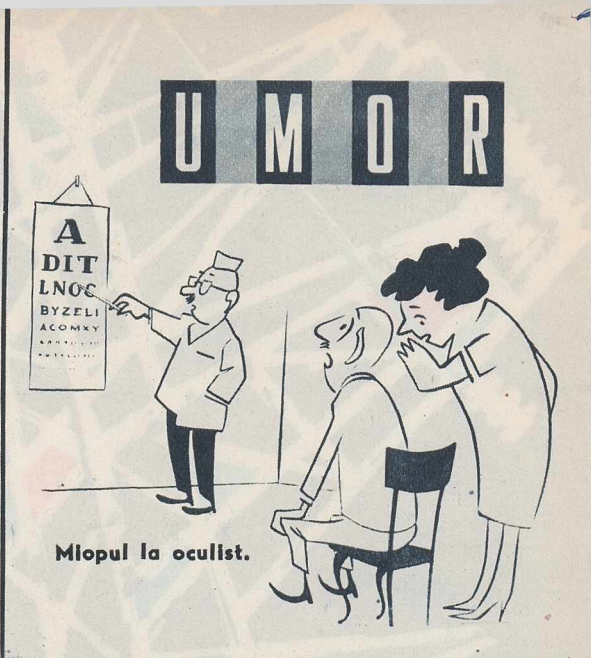
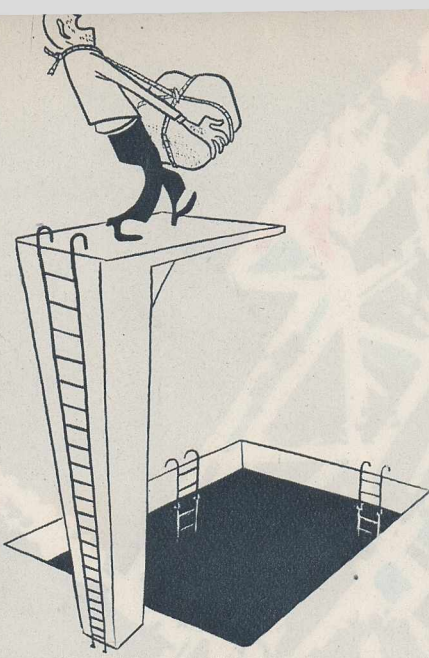
era un „loc foarte greu” de invadatori: mlăstinos, măr-
t de dealuri răpoase acoperite
păduri de stejari bătrâni. Cro-
le vorbesc și de un riu apro-
fireste Argeșul. Aici s-a
us sîngeroasă încăierare din
mbrie 1394, cînd „mulțimea să-
lor a fost nenumerată, încît
lulul nu se mai putea vedea de
mea lor”, și care s-a terminat cu
oria oștilor conduse de viteazul
cea, cu dezastrul îngîmfatului
an și mîntuirea țării de perico-
transformării în pașalc. Măreția
tei biruințe romînești a inspirat
alului poet Eminescu o eroică
are.
nii istorici din trecut s-au mul-
tit cu spusele cronicilor interne,
iercînd să fixeze pe harta țării
l Rovinelor, alții — folosînd
ici raguzane tîrzi — l-au si-
lingă Craiova, presupunînd
că numele Craiovei ar putea

veni de la numele unui comandant
sîrb, Marco Cravelici de Prilep,
mult cîntat în folclorul sud-dună-
rean, care, însoțind pe sultan ca
vasal, a căzut în bătălia grea de
la Rovine.
Documente date la iveală în ul-
tima vreme arată că în 1394 s-a dat
o luptă crîncenă de o săptămîină la
riul Arkhis, adică Argeș. Pe tra-
seul Dunărea-Curtea-de-Argeș se
găsesc în raionul Costești satele
Suseni și Tuțulești, la sud de Pi-
tești și la 12 km vest de riul Ar-
geș. În apropierea acestor localități
se mai găsesc rămășițele a trei pă-
duri: Rovine, Tufele Roșii și Ro-
vine-Tuțulești. Dacă ținem seama de
direcția atacului turcesc spre capi-
tala țării, Argeș, și de descrierea
din izvoare a terenului unde s-a
dat lupta, nu încapă îndoială că
aici se găsește memorabila poziție
istorică Rovine.

POȘTA NOASTRĂ

Iu Moksay, Petroșani. Perso-
le din fotografia pe care am
licat-o în nr. 33 al revistei
tre sînt muncitoare din fabri-
respectivă. Dacă vă interesea-
metodele de lucru folosite la
uirea mobilei pe baza lacurilor
sterice, este mai bine să vă
sați cabinetului tehnic al fabri-
scriind pe adresa: Fabrica de
ilă „Iprofil”, Focșani, reg.
ți.
tru Oniță, com. Somoșcheș, rn.
Problemele distractive e bine
e trimiteți revistei „Rebus”,
rești, căsuța poștală 3507. Co-
ndențe pentru „Flacăra” pu-
desigur, să ne trimiteți, în
ra în care acestea conțin lu-
interesante și, bineînțeles, fo-
afii. În ce privește castelul din
eodora, istoria sa a fost pu-
tă de nenumărate ori. Un ase-
material am publicat și noi
„Flacăra” nr. 48 din 1 decem-
1962.
Moldovan, Cluj. 1) Despre
tarea porumbelor vom publi-
n material într-unul din nu-
le revistei noastre. 2) Desigur
u apărut nu numai una, ci nu-
ase broșuri de popularizare a
irilor diverselor științe. Asem-
broșuri au apărut și apar sub
Consiliului pentru răspîndi-
cunoștințelor cultural-științifice
Comitetul de Stat pentru Cul-
și Artă. 3) Așa cum am scris
vista noastră nr. 40 din 6 oc-
rie 1962, fizicienii Ioana Vlă-
și Sorin Ciulli au făcut o as-
une pe Pamir în 1959 și o a-
în 1961, cînd au escaladat vir-
enin (7.134 m altitudine). Prin-
ascensiuni ei sînt într-adevăr
iștii romîni care au atins cele
mari înălțimi. Dacă doriți să
ișteți mai multe amănunte, pro-
i-vă numărul de revistă mai
mînit.
hai Vasile — Vișeu de Sus.
e marele pictor mexican Da-
Alfaro Siqueiros am publicat un
ial amplu în „Flacăra” nr. 14
8 aprilie 1961. În prezent Si-
os are 68 de ani și nu de
a fost eliberat din închisoare,
o detențiune de aproape 4
El este un artist de excepțio-
valoare, autor a nenumărate
uri și picturi murale. În același
Siqueiros, conducător al Par-
tului Comunist Mexican, este un
ărat luptător pentru pace, li-
te, dreptate socială. Fără îndo-
că noi vom mai publica ma-

teriale mai ample despre viața și
creația acestui mare artist.
Cornel Birsan, Brașov. În 1962 a
apărut, în Editura pentru literatu-
ră, volumul „Chira Chiralina” de
Panait Istrati. În prefața volumului,
semnată de Al. Oprea, puteți afla
datele care vă interesează.
Petru Ionașcu, Alba-Iulia. Toate
prefetele sau studiile introductive
la volumele cu traduceri din opera
lui Ovidiu, care au apărut în ul-
mii ani la noi, se opresc și asupra
datelor cunoscute din viața poetului
(și care, sumar, pot fi aflate, de
altfel, și din manualul de limba
latină pentru clasa a X-a medie).
Vă recomandăm prefața lui N.
Lascu la volumul „Scrisori din exil”
de Ovidiu, apărut la E.S.P.L.A.
în 1957; prefața lui Petru
Creția la volumul „Metamorfoze”
de Ovidiu, apărut în Editura
Academiei R.P. Romine în 1959;
prefața lui Eusebiu Camilar la vo-
lumul „Tristele” de Ovidiu, apă-
rît în colecția „Cele mai frumoase
poezii” din Editura tineretului
— 1957.
Antonio Cocolas, Arad. Sparta-
cus, despre care Marx scria că este
„eroul cel mai sublim al întregii
istorii antice” și „un adevărat
reprezentant al proletariatului an-
tic”, a fost un sclav de origine
tracă, fruntaș al gladiatorilor care
s-au răscolit în anul 74 î.e.n. împo-
triva ordinii sclavagiste din
Roma antică. Luptele dintre răsco-
lații conduși de Spartacus și pu-
ternicile legiuni ale Romei, coman-
date de Marcus Crassus, au tînut
pînă în anul 71, terminîndu-se prin
înăbușirea răscoalei. Cu tot acest fi-
nal tragic, răscoala lui Spartacus a
dat o lovitură foarte puternică ordi-
nului sclavagiste romane. Dacă do-
riți să cunoașteți toate acestea mai
îndeaproape, vă recomandăm să ci-
tiți vestitul roman „Spartacus” al
scriitorului italian Raffaello Giovag-
noli. Romanul a fost scris în 1874,
dar, intrînd în tezaurul literaturii
universale, a fost reeditat de nenu-
merate ori în toate limbile impor-
tante ale globului. În țara noastră,
o nouă reeditare a avut loc în 1963
la Editura tineretului.
V. SILVIAN
Aurel Boar, Arad; Mihai Dascălu,
Cîmpina; Ioan Voicu, Pitești;
Ioan Lăzărescu, Jilava (București);
Valentin Munteanu, Timișoara;
Ecaterina Kutnic, Vișeu de Sus
— la întrebările dv. vi s-a răspuns
prin poștă.

Miopul la oculist.

RIK AUERBACH

— Ce spul ce-l tre- ce prin cap?... —

RUPTE... DIN DICȚIONAR

ORIZONTAL: 1) Îți rupe inima — A fugi. 2) A se rupe de oameni — Rupt în bucăți. 3) Fiul lui Dragoș Vodă — Națiune — Nămol. 4) Teșit! — I se rupe inima din te miri ce — Grupuri. 5) Astupă o ruptură — Localitate în Austria. 6) Păsări rapace — Ruptură — Prefix pentru dublu. 7) Cum e el e și peticul, spune o zicală — Vocale — Tema noastră... la singular. 8) Inocenț — A... rupe în mai multe bucăți. 9) Victor Tomescu — Ascuns (fig.) — Interjecție. 10) Întrerupt — Certat (reg.). 11) Are baza... sensibilă la fracturi — Văzduh — Interjecție. 12) Interjecție — Dumnealor — Fuge de rupe pămîntul. 13) Bucătică ruptă! — A rupt linia de apărare.

VERTICAL: 1) Rupt... de tot — Ruptă... de mult. 2) Începe să se rupă — Se rupe acolo unde-l mai slab — Arbust. 3) Rupt pe ici, pe colo — Inimă... neagră — A strica. 4) Poezie de Mihai Beniuc —

Plantă erbacee — Refractor la boală. 5) Vătămă — Stricăciune. 6) A tria — Rupt cu forța. 7) A depozita mărfuri — Diminutiv feminin și masculin — Pete! 8) Îți atrage atenția să nu rupi florile — Succedată. 9) Ciocirlie — E... rupt din vulcan! — Diminutiv feminin. 10) Una din litere — A spinteca — Mers al calului. 11) Pastă pentru machiaj — Terțet — Seu! 12) Pasăre înrudită cu corbul (pop.) — O luptă... pe rupte. 13) Aleargă de rup pămîntul... pistol — Pe rupte.

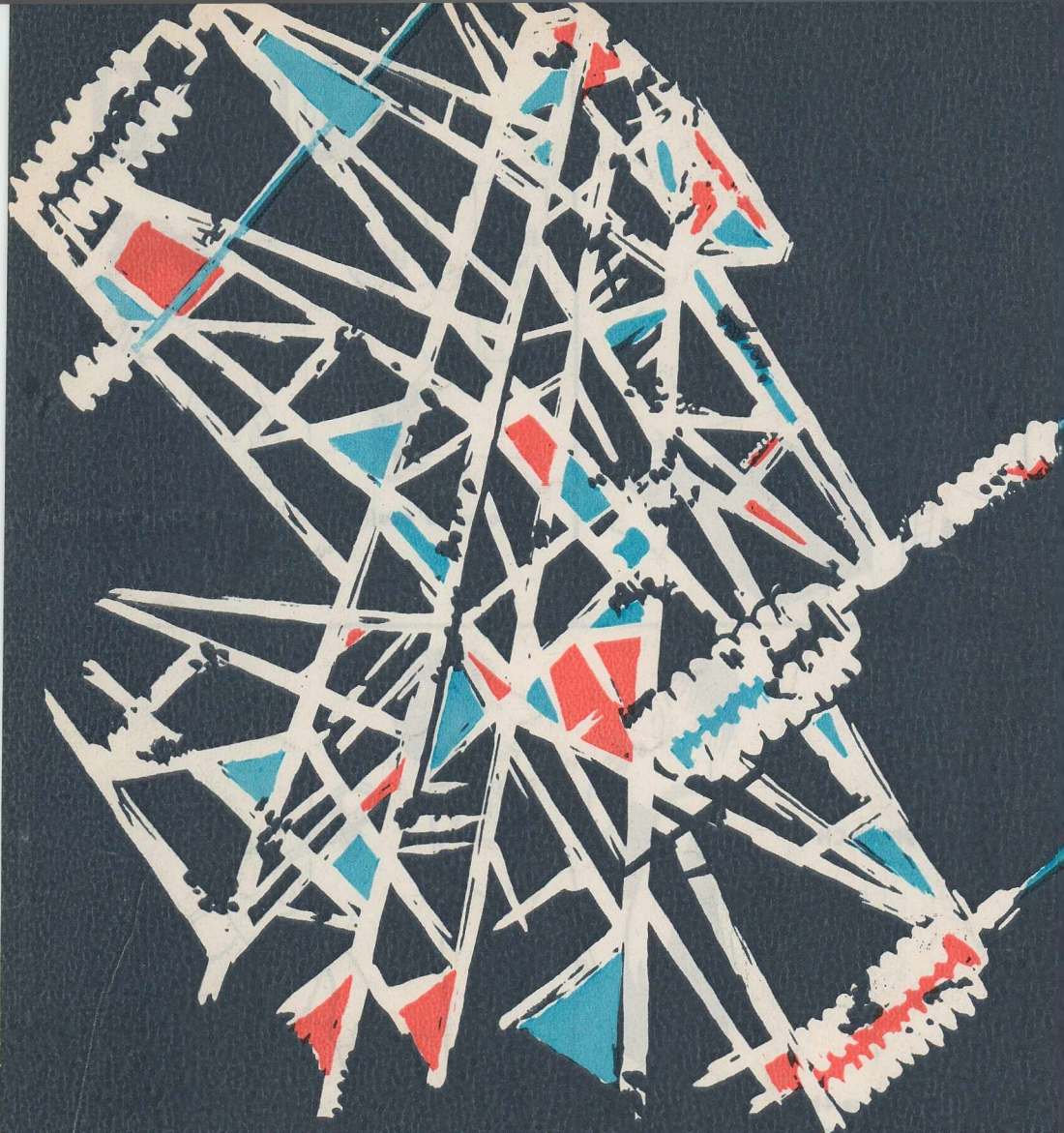
Mihai PĂTRAȘCU

Dezlegarea jocului „POFTIȚI LA TEATRU”, apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) ANDREA — HIMERA. 2) LOVINESCU — BIF. 3) IR — CUZA — LORCA. 4) TĂRANI — EI — UH. 5) E — I — T — ARAD — AD. 6) TANC — ADA — AURA. 7) PORTRETUL — DV. 8) COCEA — LOMAN — I. 9) ORESTIA — B — IAD. 10) STRĂIN — ORSINO. 11) A — I — CEP — AA — TG. 12) STIMULAT — STIL. 13) UN — ȘTEFĂNESCU.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Fabrica de radiatoare și cabluri Brașov

LIVREAZĂ:

RADIATOARE PENTRU VEICULE AUT
RADIATOARE PENTRU LOCOMOTIVE
SEL-ELECTRICE
RADIATOARE PENTRU TRACTOARE
RADIATOARE PENTRU MOTOARE STA
CABLURI DE GROSIMI DIFERITE PE
MACARALE, FUNICULARE, SCREPERE,
DOZERE, ASCENSOARE
CONDUCTORI DE ALUMINIU NEIZOL
ȘI FUNII DE ALUMINIU PENTRU LINII
ÎNALȚĂ ȘI JOASĂ TENSIUNE

Fiecare sticlă — un izvor de sănătate!

APELE MINERALE

indicate pentru masă și pentru
tarea bolilor de nutriție — stomac
ficat, intestine

HARGHITA, SÎNCRAIENI-CIUC, LIPOVA, VÎLCELE, COVASNA, HEBE, MALNAȘ,
CĂCIULATA, MALNAȘ, HEBE, COVASNA, VÎLCELE, LIPOVA, SÎNCRAIENI-CIUC,
HARGHITA, SÎNCRAIENI-CIUC, LIPOVA, VÎLCELE, COVASNA, HEBE, MALNAȘ,

CĂCIULATA
HARGHITA
CĂCIULATA